

ՆՅՈՒՑՈՐԻ ՀԱՅՈՑ ՆՈՐԱԿԱՌՈՒՅՑ Ս. ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՆ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՈՒԹԵՐՈՐԴ ՈՒՂԵՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ

1968 թվականի ապրիլի 16-ին, երեքշաբթի օրը, Վեհափառ Հայրապետը, ընդառաջելով Վիեննայի, Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների և Հարավային Ամերիկայի եկեղեցական և թեմական իշխանությունների հրավերներին, մեկնեց Մայր Աթոռից՝ հովվապետական այցելություն տալու վերոհիշյալ հայ համայնքներին՝ անձամբ տանելով Մայր Աթոռ ս. էջմիածնի օրհնությունը անխտիր բոլոր իր հոգևոր զավակներին՝ նախազգեսելու նորակառույց մի շարք եկեղեցիների օծման հանդիսություններին՝ համապնդումն մեր սուրբ հավատքի, հայ եկեղեցու սիրո միության և ազգային հայրենասիրական միասնականության:

Հայոց Հայրապետի այս ութերորդ ուղևորության ծրագրում նախատեսված էր հովվապետական այցելություններ Ավստրիայի, ԱՄՆ-ի, Կանադայի, Արգենտինայի, Ուրուգվայի, Բրազիլիայի և Ֆրանսիայի հայ եկեղեցական համայնքներին:

Հայոց Հայրապետը այս անգամ ևս դիմավորվել է ամենուրեք իր հավատավոր և հայրենակարոտ զավակների կողմից փառալուծ և սրտագին ընդունելություններով:

Սփյուռքի տարածքի վրա ապրող հայ ժողովուրդը իր սիրտն է փռել Հայոց Հայրապետի ոտքերի առաջ և մի անգամ ևս որդեկան երախտագիտությամբ ու սրտառուշ հավատարմությամբ իր գլուխն է խոնարհել սուրբ էջմիածնից ճառագայթող կենարար լույսի, աստվածային օրհնության և վերածնված հայոց աշխարհից եկած կենդանատար շունչի առաջ:

Սփյուռքի հատվածներն զգաց, տեսավ ու հասկացավ, որ Ամենայն Հայոց Հայրապե-

տությունը, ինչպես միշտ, այսօր և՛ առավել, հայ կյանքում իր առաքելությամբ հանդիսանում է հայոց հավատքի Արարատը, սփյուռքի հայության փրկության լաստը, հանդիսանում է միություն՝ բաժանման դեմ, և օջախը՝ նշմարիտ հայրենասիրության:

Վեհափառ Հայրապետը իր շնորհաբեր այցելությամբ, իր քարոզներով, հայրական իր անուշ վերաբերմունքով ու իր ճառագայթող անձնավորության հմայքով անմոռանալի տպավորություններ է թողել հայ և օտար եկեղեցական, պետական, հասարակական շրջանակների մեջ, ամեն սրտի և բոլորի հոգիները մեջ:

Այս իմաստով սույն ութերորդ ուղևորությունը պատմական մեծ իրադարձություն է հանդիսացել:

1. Հոգևոր-եկեղեցական տեսակետից,
2. միջեկեղեցական հանդիպումների մակարդակի վրա և

3. պետական շրջանակների մեջ:

Ահա թե ինչու ամեն տեղ փառաշուր հանդիսությամբ էին դիմավորում Հայոց Հայրապետին և անսահման հետաքրքրությամբ լին լսում նրա խոսքը, որ հնչում էր հստակ, ջերմ ու քրիստոնեական:

Արդարև, մեծ է ն. Ս. Օծության ութերորդ ուղևորության հոգևոր, ազգային-հայրենասիրական նշանակությունը:

«Էջմիածին» ամսագրի խմբագրությունը Գերագույն հոգևոր խորհրդի առաջադրանքով և Վեհափառ Հայրապետի բարեհաճ արտոնությամբ որոշել է այս անգամ ևս հովվապետական ութերորդ ուղևորության հուշագրությունը, ն. Ս. Օծության ողջունի խոսքերն ու քարոզները, գրույցներն ու ելույթները,

հանդիսությունաց նկարագրությունները, ինչպես նաև հայ և օտար շրջանակների կողմից արտահայտված զգացումներն ու խոհերը ամփոփել մասնավոր մի հատորի մեջ: Այժմ մեր ընթերցողներին ենք ներկայացնում հայրապետական ուղևորության օրագրությունը միայն:

Վեհափառ Հայրապետը Վիեննայում

Ապրիլի 20-ին, շաբաթ օրը, Վեհափառ Հայրապետը «ԻԼ-18» ինքնաթիռով մեկնում է Վիեննա:

Այս ուղևորության ժամանակ Վեհափառ Հայրապետին ուղեկցում են Վրաստանի հայոց առաջնորդ և Գերագույն հոգևոր խորհրդի անդամ գեր. տ. Կոմիտաս եպս. Տեր-Ստեփանյանը, ս. էջմիածնի հոգևոր ճեմարանի տեսուչ հոգ. տ. Ներսես ծ. վրդ. Պողապալյանը և «էջմիածին» ամսագրի խմբագիր ու հոգևոր ճեմարանի ավագ դասախոս պրն. Արթուր Հատիտյանը:

Մոսկվայում, Շերեմետևյի միջազգային օդանավակայանում, Հայոց Հայրապետին և շքախմբի անդամներին ճանապարհեցին ՍՍՀՄ Մինիստրների սովետին առընթեր եկեղեցական գործերի խորհրդի նախագահի տեղակալ պրն. Մակարցևը, ՀՍՍՀ Մինիստրների սովետին առընթեր հայ եկեղեցու գործերի խորհրդի պրն. Նախագահ Կ. Դալաբյանը, ինչպես նաև Ռուսաստանի և Հյուսիսային Կովկասի հայոց առաջնորդ տ. Պարգև եպս. Գևորգյանը, եկեղեցական խորհրդի անդամներ և հավատացյալներ:

Մոսկվայից մեկնելուց առաջ Հայոց Հայրապետը հետևյալն է հաղորդում ՏՍՍՍ-ի գործակալությանը.

«Ապրիլի 16-ին կմեկնինք Մայր Աթոռից և կուղևորվինք գեալի արտասահման հրավերով Վիեննայի և Ամերիկայի Միացյալ Նահանգաց հայ եկեղեցական իշխանությանց նախագահելու համար նորակառույց եկեղեցիների օծման արարողություններին: Վիեննայում ս. Հռիփսիմն եկեղեցու օծումը տեղի կունենա ապրիլի 21-ին, իսկ Նյու-Յորքի Մայր տաճարի օծումը՝ ապրիլի 28-ին:

Համաձայն Ամերիկայի հայոց եկեղեցու առաջնորդարանի նախագծած ծրագրի, Մենք պիտի այցելենք նաև մի շարք այլ հայաշատ քաղաքներ Միացյալ Նահանգաց մեջ, ինչպիսիք են Վաշինգտոն, Բոստոն, Գետտո, Չիկագո, Լոս-Անջելոս, Ֆրեզնո և Սան-Ֆրանցիսկո, տանելու համար մեր հավատարմալ ժողովուրդին Մեր օրհնությունը սուրբ էջմիածնից և մեր վերածնած մայր հայրենիքից:

Բնական է, թե պիտի հանդիպինք քույր եկեղեցիների բարձր ներկայացուցիչներին և Մենք շատ ուրախ պիտի լինինք տանելու նրանց բոլորին Մեր եղբայրական ողջույնը հայոց սուրբ գրական երկրից և քրիստոնեական հավատքի բազմադարյան մեր կենտրոնից:

Վերջին օրերս ստացանք նաև սիրալիր հրավեր Հարավային Ամերիկայի մեր եկեղեցական կենտրոնից՝ Բուենոս-Այրեսի հոգևոր իշխանության կողմից՝ այցելելու Արգենտինայի, Բրազիլիայի և Ուրուգվայի հայ եկեղեցիները և հավատացյալներին:

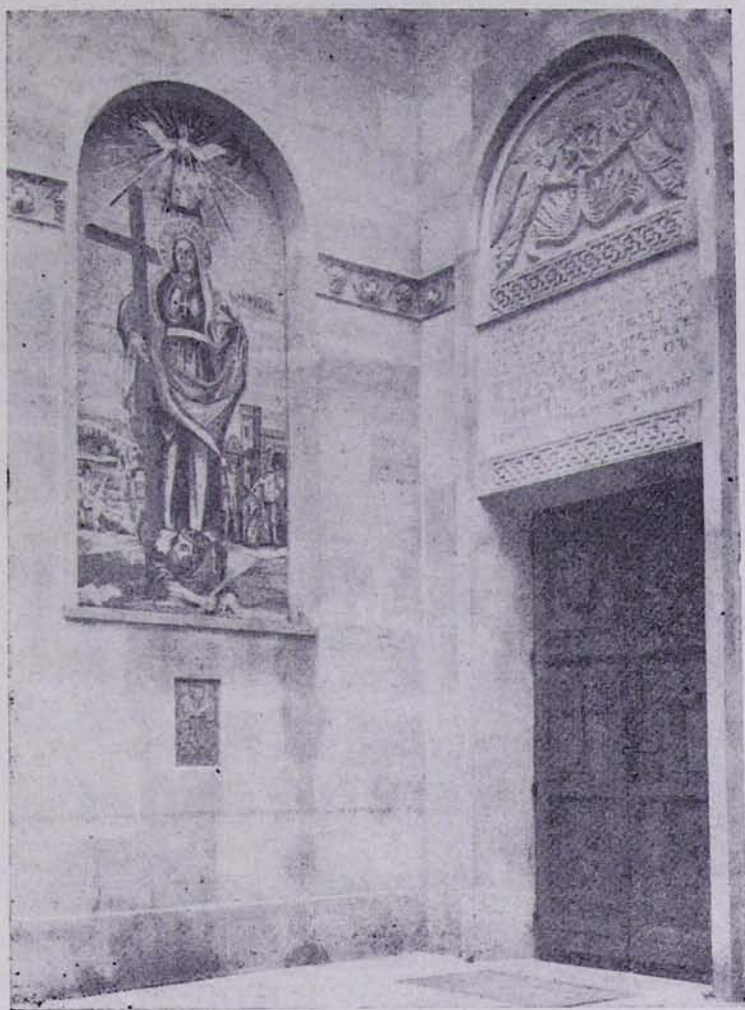
Մենք ընդունեցինք նաև այս հրավերը և ուրախ ենք, թե Մեր օրհնությունը պիտի բաշխենք նաև Հարավային Ամերիկայի Մեր հավատացյալ վավակներին:

Որպես հայ եկեղեցու գերագույն պետ կիտրահինք, թե վերահիշյալ Մեր այցելությունները երջանիկ պատահություններ են, որպեսզի է՛լ ավելի ամրապնդվի սփյուռքի հայության հոգևոր կապը իր պատմական միակ կեդրոն Մայր Աթոռ ս. էջմիածնի հետ և է՛լ ավելի զորանա միության և միասնության գիտակցությունը մեր պանդուխտ ժողովրդի կյանքի և գործունեության մեջ:

Մենք ուրախ պիտի լինենք, եթե Մեր այցելությունների և հանդիպումների առթիվ Մեր խոսքով և գործով կարողանանք որոշ չափով ավելի նպաստել եկեղեցիների և ժողովուրդների միջև բարեկամության ու եղբայրության ոգու և աշխարհի խաղաղության դատի ամրապնդմանը:

Ապրիլի 20-ին, շաբաթ օրը, կեսօրից հետո, ժամը 4-ին, «Տու-138» ինքնաթիռը վայրէջք է կատարում Վիեննայի միջազգային օդանավակայանում, ուր Հայոց Հայրապետին սրտագին ծափերով և ջերմագին դիմավորում են Կ. Պոլսի հայոց պատրիարք Նորին ամենապատվություն տ. Շնորհք արքեպ. Գալստյանը, որը հատկապես եկել էր անձամբ ողջունելու Հայոց Հայրապետին մատուցելով ամբողջ թրքահայ հավատացյալների, հոգևորականության և եկեղեցական մարմինների որդիական սերն ու համատարմությունը, Վիեննայի հայոց հոգևոր հովիվ հոգ. տ. Մեսրոպ ծ. վրդ. Գրիգորյանը, համայնքային վարչության անդամները՝ ատենապետ պրն. Սարգիս Կարապետյանի պալավորությամբ, ընդունելության հանձնախմբի անդամները, ողջ գաղութը Վիեննայի, ինչպես նաև մասնավոր հյուրեր Միլանոյից, Աթենքից, Մարսիից, Փարիզից, Ժնևից, Բյուլոսից, Լոնդոնից, Բեյրութից, ԱՄՆ-ից և Ստամբուլից:

Օդանավակայանում Հայոց Հայրապետին անձամբ ողջունում են Ավստրիայի կաթո-

Վիեննայի Ռայոց Առակառույց ա. Հռիփսիմն եկեղեցու մուտքը,
ձախ կողմում՝ ա. Հռիփսիմն կույսի խճանկար-մոզաիկը

լիկ եկեղեցու պետ նորին վսեմություն կարգինալ Ֆրանց Գյոնիգը իր շքամբով, Ավրատրիայի կրոնական նախարարի օգնական դոկտ. Շիման, պաշտամունքի նախարարության ներկայացուցիչ դոկտ. Ժոզեֆ Ռիքերը, Վիեննայի քաղաքապետի տեղակալ դոկտ. Տրիմլը, Ավստրիայում հուն օրթոդոքս եկեղեցու պետ միտրոպոլիտ Գիտտը, Կ. Պոլսի հունաց տիեզերական պատրիարք նորին Սրբություն Աթենագորասի ներկայացուցիչ խորհրդակցության արքեպիսկոպոսը, հանուն ոռոս պրավոսլավ եկեղեցու Մեղիսեդեկ արքեպիսկոպոսը, Վիեննայի հայոց Մխիթարյան միաբանության արքահայր տ. Մեսրոպ արքեպ. Հապոգյանը, ռումին, բուլղար և այլ հարանվանության հոգևոր ներկայացուցիչներ:

Օղանավակյանի դահլիճում տեղի է ունենում հայ և օտար մամուլի ասուլիս: Վեհափառ Հայրապետը պատասխանում է թղթակիցների հարցերին:

Այնուհետև Վեհափառ Հայրապետը մեծ շքերթով առաջնորդվում է Վիեննայի հայոց նորակառույց ա. Հռիփսիմն եկեղեցին, ուր մուտք է գործում «Հրաշափառ»-ով, ողջունում և օրհնում հավատացյալներին:

Եկեղեցական արարողության ավարտին, հանդիսավոր իրադրության մեջ, կատարվում է եկեղեցու բակում Գալուստ Կյուպենկյան Մշակութային տան բացման հանդիսությունը: Վեհափառ Հայրապետը կրտրում է մուտքի ժապավենը և նախագահում հանդիսությանը: Հոգ. տ. Մեսրոպ Ժ. վարդապետը ողջունում է Հայոց Հայրապետի

շնորհաբեր ժամանումը: Վեհափառ Հայրապետը ողջունում և օրհնում է ավատրիաճայ երիտասարդությանը և տալիս հայրապետական իր պատգամը:

Այնուհետև նախագահում է երեկոյան ժամերգությանը և եկեղեցու բարերարուհի, հանգուցյալ տիկին Հովհաննիսյան Ռոզ Թրիքի (Հալաջյան) հիշատակի հոգեհանգստյան պաշտոնին:

Ապա ն. Ս. Օծությունը առաջնորդվում է Վիեննայի իմպերիալ հյուրանոցը:

Ապրիլի 21-ին՝ կիրակի.— Առավոտյան ժամը 10-ին Վեհափառ Հայրապետը հանդիսավորությամբ կատարում է Վիեննայի հայոց նորակառույց ս. Հովհաննիսյան եկեղեցու օծումը և ապա մատուցում հայրապետական ս. պատարագ:

Օծման հանդիսությանը և հայրապետական պատարագին ներկա են՝ Կ. Պոլսի հայոց սրբազան պատրիարք-հայրը, Վիեննայի ուշ հայ համայնքը և բաղմաթիվ հյուրեր ուլ երկրներից:

Եկեղեցական հանդիսությանց ներկա են նաև կարգինալ Ֆրանց Գյոնիգը, կրթական նախարար Պիֆֆլ Պերչեիլը, Ավստրիայում բնակվող հայ համայնքի Բորիս Ֆ. Պոտցերովը, դավանությանց նախարարության ներկայացուցիչ ղոկտ. Վեկները, փոխ-քաղաքապետ Դոկտ. Գերիմովը, քույր եկեղեցիների հոգևոր պետեր:

Նույն օրը, կեսօրից հետո, ժամը 3-ին, իմպերիալ հյուրանոցում համայնքային վարչությունն ու Վիեննայի հայոց հոգևոր հովիտությունը ի պատիվ Հայոց Հայրապետի կազմակերպում են պաշտոնական ընդունելություն, որին ներկա են լինում կրոնական և պետական բարձրաստիճան անձնավորություններ, որոնց թվում նաև ամենապատիվ տ. Շնորհք սրբազան պատրիարքը:

Ընդունելության ժամանակ ճառեր են փոխանակում Վեհափառ Հայրապետը, կարգինալ Ֆրանց Գյոնիգը և կրթական նախարար Պիֆֆլ Պերչեիլը:

Ժամը 8-ին, ի պատիվ Վեհափառ Հայրապետի, տրվում է համայնքային մեծ ճաշկերույթ, որին մասնակցում են շուրջ 200 հրավիրյալներ: Վեհափառ Հայրապետին ողջունում են սրբազան պատրիարք-հայրը, տ. Մեսրոպ Ժ. վրդ. Գրիգորյանը, պրն. Սարգիս Կարապետյանը, պրն. Ստեփան և Արամայիս Սրապյան եղբայրները, ղոկտ. Տիգրան Ալեքսանյանը և «Էջմիածին» ամսագրի խմբագիր Արթուր Հատիտյանը: Վեհափառ Հայրապետը օրհնում և իր հայրական ողջույնն ու պատգամն է տալիս ներկաներին:

Ապրիլի 22-ին՝ երկուրաբթի.— Առավոտ-

յան ժամը 10-ին իմպերիալ հյուրանոցի սրահում տեղի է ունենում մամուլի ասուլիս:

Ժամը 11-ին Վեհափառ Հայրապետը իր շքախմբի ուղեկցությամբ այցելում է Վիեննայում սովետական կառավարության դեսպան Նորին վսեմություն Բորիս Ֆ. Պոտցերովին:

Ժամը 12-ին հյուրանոցի իր հարկաբաժնում Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է այցելությունները հայ համայնքների ներկայացուցիչների, առանձին ղեկավար հասարակական գործիչների և ծանոթ ազգային անձնավորությունների:

Ժամը 13.30-ին Ավստրիայի կաթոլիկ եկեղեցու պետ կարգինալ Ֆրանց Գյոնիգը Հայոց Հայրապետի պատվին ճաշկերույթ է տալիս կարգինալական իր ապարանքում: Գյոնիգը Հայրապետին ներկա են լինում ամենապատիվ տ. Շնորհք սրբազան պատրիարք-հայրը, հայրապետական շքախմբի անդամները, Վիեննայի հայոց հոգևոր հովիվ տ. Մեսրոպ Ժ. վրդ. Գրիգորյանը, համայնքային վարչության ատենապետ պրն. Սարգիս Կարապետյանը:

Հյուրերի թվում էր նաև Վիեննայի Մխիթարյան հայրերի արքահայր տ. Մեսրոպ արքեպ. Հապովյանը և տ. Պողոս վրդ. Պողոսյանը:

Ժամը 3-ին Վեհափառ Հայրապետը իր շքախմբով այցելում է Վիեննայի Մխիթարյան հայրերի վանքը:

Երեկոյան ժամը 7-ին Վեհափառ Հայրապետը հյուրանոցի իր հարկաբաժնում մասնավոր տեսակցություն է ունենում Կ. Պոլսի հայոց ամենապատիվ տ. Շնորհք պատրիարքի հետ:

Այնուհետև ն. Ս. Օծությունը ընդունում է այցելությունը մի խումբ ազգայինների, այդ թվում՝ տեր և տիկին Սարգիս-Աստղիկ Բյուրջյանների (Լոնդոն), պրն. Արամայիս և Ստեփան Սրապյան եղբայրների (Միլանո), պրն. Օնիկ Մանուկյանի և ընտանիքի (Գոմո), պրն. Կարպիս Ղազարյանի (ժնե) և ուրիշների:

Ապրիլի 23-ին՝ երեքշաբթի.— Առավոտյան ժամը 11-ին տ. Շնորհք սրբազան պատրիարքը, հրաձեռն առնելով հայոց Հայրապետից, մեկնում է ժնե՝ րնկերակցությամբ զավազանակիր արժ. տ. Շնորհք քն. Մուրադյանի և պրն. Կարպիս Ղազարյանի:

Ժամը 12-ին Վեհափառ Հայրապետը հյուրանոցում ընդունում է այցելությունը մի խումբ ստամբուլահայերի:

Ժամը 2-ին պրն. Սարգիս Կարապետյանը, ի պատիվ Հայոց Հայրապետի, ճաշկերույթ է տալիս Դոնատ-Դուրմ Դանուրյան աշտա-

ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԸ ԵՎ ՆՅՈՒ-ՅՈՐՋԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏ ԶՈՆ Ֆ. ԼԻՆՏՋԻՆ
(Նյու-Յորք, Ուոլդորֆ Աստորիա հյուրանոց, 1968 թ. ապրիլի 26)

րակում՝ շուրջ 50 պաշտոնական անձանց մասնակցությամբ:

Ժամը 7.30-ին Ավստրիայի կրթական նախարար պրն. Պիֆֆլ Պերշեիշը, և պատիվ Հայոց Հայրապետի, հանուն Ավստրիական կառավարության պաշտոնական ճաշկերույթ է կազմակերպում: Հայոց Հայրապետն ու պրն. կրթական նախարարը ճառեր են փոխանակում:

կաց խորանի առջև տեղի է ունենում հոգեհանգստյան մասնավոր պաշտոն՝ ի հիշատակ Ապրիլյան եղևնի մեր նահատակների: Երեկոյան ժամը 8-ին ս. Հովհաննիս եկեղեցում, փակ խորանի տառք, Վեհափառ Հայրապետի նախագահությամբ տեղի ունեցավ հանդիսավոր նիստ՝ նվիրված Ապրիլյան եղևնի մեր բյուրավոր նահատակների հիշատակին: Ելույթ ունեցան տ. Մեսրոպ ծ.

Վեհափառ Հայրապետը և Ավստրիայի կարդինալ Ֆրանց Գյրնհոր (Վիեննա, 1968 թ. սպրիլի 21)

Ապրիլի 24-ին՝ չորեքշաբթի.—Առավոտյան ժամը 10-ին հյուրանոցում Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է այցելությունը հունահայ թեմական խորհրդի անդամների՝ զինավորությամբ զոկա. Ստեփան Գյուտներյանի:

Ժամը 11-ին, Ապրիլյան եղևնի տարեգարծի առիթով, Վիեննայի հայոց ս. Հովհաննիս եկեղեցում ս. պատարագ է մատուցում հայրապետական շքախմբի անդամ և ս. էջմիածնի հոգևոր ձեռնարանի տեսուչ հոգ. տ. Ներսիս ծ. վրդ. Պողոսյանը և բարոգում «ԼՄԻ երկնշիր հոտ փոքրիկ» բնաբանով:

Հավարտ ս. պատարագի Վեհափառ Հայրապետի հանդիսադրությամբ նահատա-

վրդ. Գրիգորյանը և «Էջմիածին» ամսագրի խմբագիր Ա. Հատիսյանը: Վերջում Վեհափառ Հայրապետը օրհնում է հիշատակը մեր անմոռաց նահատակների:

Երեկոյան ժամը 10-ին Վիեննայի հայոց հոգևոր հովիտությունն ու համայնքային վարչությունը Իմպերիալ հյուրանոցում հրաժեշտի րնթրիքով Հայոց Հայրապետին և շքախմբի անդամներին բարի ճանապարհ մաղթեցին:

Ն. Ս. Օծությունը օրհնում է ներկաներին և տալիս հայրապետական իր պատգամը:

Վեհափառ Հայրապետը Բրյուսելում

Ապրիլի 25-ին՝ հինգշաբթի.—Վեհափառ Հայրապետը առավոտյան ժամը 11-ին հրա-

ժեշտ առնելով Վիեննայի հայ համայնքից, մեկնում է դեպի Նյու-Յորք «Պան-Ամերիկան» ինքնաթիռով: Հայոց Հայրապետին և շքախմբի անդամներին Վիեննայից մինչև Նյու-Յորք ուղեկցում է Մայր Աթոռի բարերար պր. Հերրի Պրորո:

Դեպի Նյու-Յորք ճանապարհի վրա ինքնաթիռը մի պահ կանգ է առնում Բրյուսելի միջազգային օդանավակայանում, ուր հավաքված հայությունը Բելգիայի այլ քաղաքներից ևս, շուրջ 100 հոգի, ջերմորեն դիմավորում և ողջունում են Հայոց Հայրապետին՝ գլխավորությամբ գաղութային վարչության ատենապետ Վարդան Մուրդիկյանի: Վեհափառ Հայրապետը ողջունում և օրհնում է բոլորին:

Եղիշե հպս. Սիմոնյանը, հոգևորական դասը՝ հայիսկոպոսներ, վարդապետներ, քահանա հայրեր, ազգային-եկեղեցական իշխանություններից ներկայացուցիչներ, թեմական պատգամավորներ, բարեգործական, հայրենակցական, մշակութային, տիկնանց երիտասարդաց. կազմակերպությունների հայ և օտար մամուլի, ռադիոյի, հեռուստատեսության ներկայացուցիչներ:

Հայոց Հայրապետի ժամանումը Նյու-Յորք ողջունում է նաև քաղաքապետի տեղակալ և պրոտոկոլի պետ Ճան Ս. Պալմիրը և քույր եկեղեցիների հոգևոր պետեր, հարանվանությունից ներկայացուցիչներ: Հայոց Հայրապետին արծաթյա ափսեի մեջ մատուցվում է ավանդական աղ ու հաց:

Համաժողովրդական խանդավառ դիմավորում (Նյու-Յորք, Քենեդիի օդանավակայան, 1968 թ. ապրիլի 25)

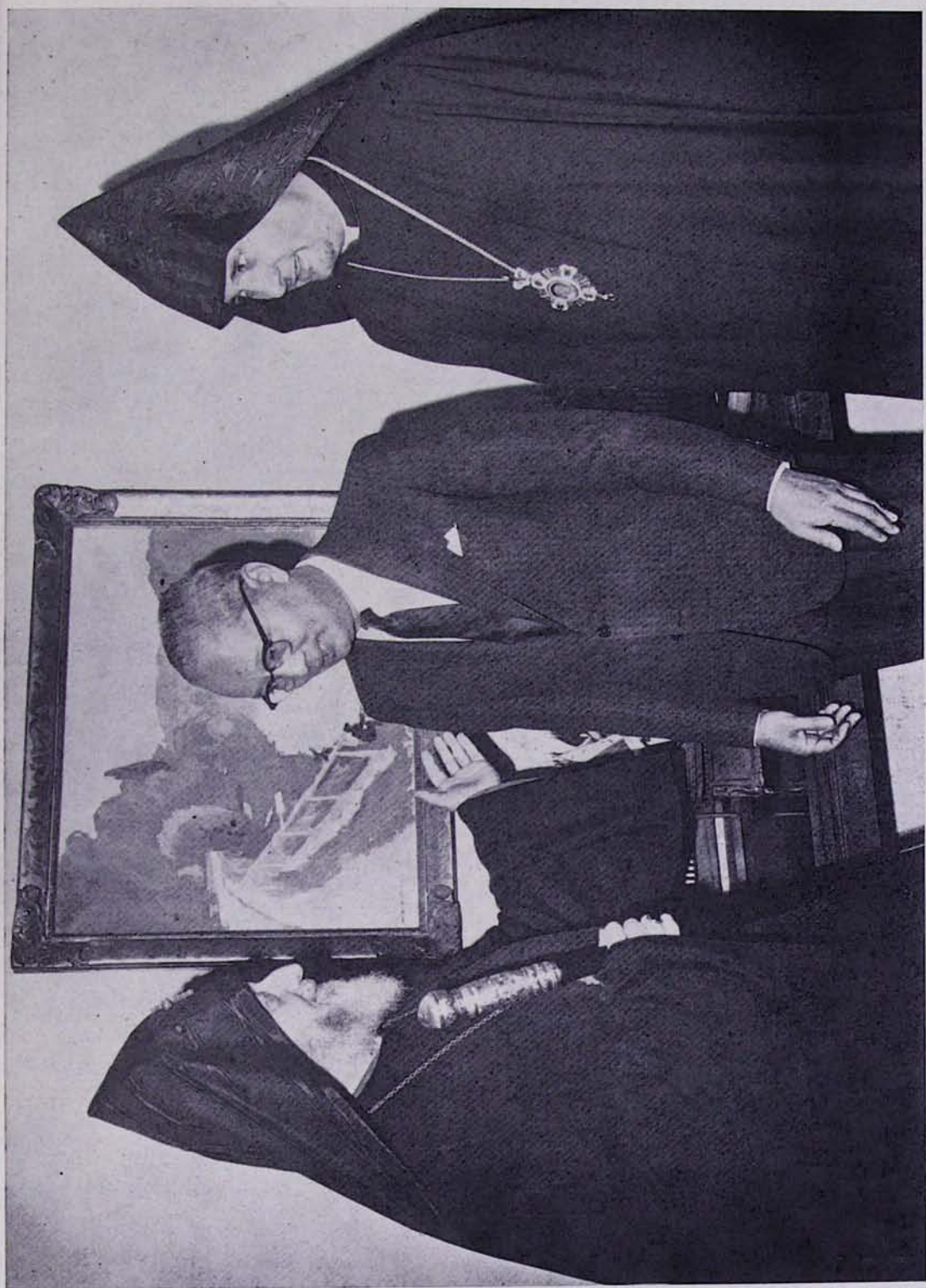
Վեհափառ Հայրապետը Նյու-Յորքում

Ապրիլի 25-ին՝ հինգշաբթի.—7-ժամյա խաղաղ թռիչքից հետո, երեկոյան ժամը 5-ին, Վեհափառ Հայրապետը իր շքախմբով ժամանում է Նյու-Յորքի Քենեդիի միջազգային օդանավակայանը, ուր դիմավորվում է բազմահազար ժողովրդի խանդավառ ցույցերով և բարի գալստյան ցնծալից արտահայտություններով:

Հայոց Հայրապետի ժամանումը ողջունում են ԱՄՆ-ի հայոց արևելյան թեմի առաջնորդ գեր. տ. Թորգոմ հպս. Մանուկյանը և արևմտյան թեմի առաջնորդ գեր. տ.

Օդանավակայանի ընդունելությանց սրահում տեղի է ունենում հայ և օտար մամուլի ու ռադիոյի ասուլիս, ուր խոսում է Վեհափառ Հայրապետը իր ԱՄՆ այցելության նպատակների մասին, և որից հետո հայրապետական շքերթը ճանապարհ է ընկնում դեպի հայոց առաջնորդանիստ Մայր եկեղեցին՝ մոտոցիկլետավոր պատվո ոստիկանների ուղեկցությամբ:

Նորակերտ Մայր եկեղեցու ընդարձակ գավթում հավաքված ժողովրդական հոծ բազմությունը ջերմորեն դիմավորում է Հայոց Հայրապետին, որի օրհնաբեր ներկայու-

ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԸ, ՄԱԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ ՈՒ ՏԱՆԸ ԵՎ Տ. ԹՈՐՈՐՈՍ ԱՐՔԵՊ. ՄԱՆՈՒԿՅԱՆԸ

(Նյու-Յորք, ՄԱԿ-ի պալատ, 1968 թ. մայիսի 2)

թյունը խանդավառում է վտարանդի իր դավակներին սրտերը:

Առաջնորդարանում, փոքր հանգստից հետո, երեկոյան ժամը 8-ին, Վեհափառ Հայրապետը «Հրաշափառ»-ով և եկեղեցական թափորով առաջնորդվում է նորակառույց Մայր եկեղեցու գլխավոր մուտքի առաջ, ուր տեղի է ունենում բարի զալսության արարողություն:

Հայոց Հայրապետը ողջունում և օրհնում է ներկա հոծ բազմությունը՝ բաշխելով ամենքին աստվածային և կենարար օրհնություն Մայր Աթոռ ս. Էջմիածնից:

Այնուհետև Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդվում է Նյու-Յորքի մեծագույն հյուրանոցներից մեկը՝ Ուոլդորֆ Աստորիա հատուկ հարկաբաժինը, 35-րդ հարկում: Հյուրանոցի ղեկավարությունը ի պատիվ Հայոց Հայրապետի դրոշագաղաղում է պանդոկի շքամուտքը: Ամերիկյան դրոշի կողքին ծածանվում է նաև Մայր Աթոռ ս. Էջմիածնի հայրապետական դրոշակը՝ հայրապետական խորհրդանշաններով:

Նույն օրը տեղական մամուլը, ռադիոն ու հեռուստացույցը արձագանքում են Ամենայն Հայոց Հայրապետի այս պատմական այցը իր հավատացյալ հոտին՝ շեշտելով նրա բացառիկ կարևորությունը:

Ապրիլի 26-ին՝ ուրբաթ.— Առավոտյան ժամը 10-ին առաջնորդարանի մեջ տեղի է ունենում հայ և օտար մամուլի ասուլիս:

Ժամը 12-ին առաջնորդարանում Հայոց Հայրապետին այցելեց ԱՄՆ-ի, Կանադայի և Հարավային Ամերիկայի հույն օրթոդոքս եկեղեցու պետ Նորին Սրբություն Յակոբիոս արքեպիսկոպոսը իր շքախմբի հետ:

Երեկոյան ժամը 5-ին հյուրանոցի իր հարկաբաժնում Վեհափառ Հայրապետն ընդունում է պաշտոնական այցելությունը Նյու-Յորքի քաղաքապետ Զոն Յ. Լինտոլի՝ ընկերակցությամբ դիվանագիտական հարաբերությունների վարիչ Բիլ Բեքեթի:

Ժամը 6-ին Վեհափառ Հայրապետը եկեղեցական մեծ շքախմբի ընկերակցությամբ փոխադարձ այցելություն է տալիս Նյու-Յորքի հույն օրթոդոքս եկեղեցուն և Յակոբիոս արքեպիսկոպոսին: Երկու հոգևոր պետերը և հոգևորականությունը միասին աղոթում են՝ ամրապնդելով հայ և հույն եկեղեցիների բրիստոնենական եղբայրությունն ու համագործակցությունը: Արարողությանը ներկա են նաև հույն համայնքի հոգևորական և աշխարհական ներկայացուցիչներ, բույր եկեղեցիների հոգևոր պետեր, պետական անձնավորություններ, որոնց թվում նաև՝ եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի ընդհանուր քարտուղար դոկտ. է. Կ.

Բելյկը: Վերջում Հայոց Հայրապետի պատվին արվում է ընդունելություն:

Երեկոյան ժամը 8-ին հյուրանոցի հարկաբաժնում Նյու-Յորքի ծանոթ 14 ազգայիններ Հայոց Հայրապետի պատվին ընդունելություն են կազմակերպում, ուր Ամենայն Հայոց Հայրապետի սրտագին կոչով մեկ միլիոն դոլարի նվիրատվություն է կատարվում Նյու-Յորքի հայոց նորակառույց Մայր եկեղեցուն ի նպաստ:

Ապրիլի 27-ին՝ շաբաթ.— Առավոտյան ժամերին Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդարանում ընդունում է մի շարք այցելություններ և ժամը 3-ին նախագահում է առաջնորդարանին առնթիվ Հայկ և Ալիս Գալուբլյանների անվան սրահում Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու երիտասարդական միությունը, իր բարձր պատվին կազմակերպված բուլանդակալից ու դեղեցիկ հանդիսությանց, և օրհնելով միության հարյուրավոր երկսեռ անդամ-անդամուհիներին, տալիս է հայրապետական իր օրհնությունն ու պատգամը:

Երեկոյան ժամը 5-ին, առաջնորդարանում, Հայոց Հայրապետին է այցելում եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի ընդհանուր քարտուղար դոկտ. է. Կ. Բելյկը:

Երեկոյան ժամը 7-ին Վեհափառ Հայրապետը նախագահում է Մայր եկեղեցու «դոնբասցէք»-ի արարողությունը:

Ապրիլի 28-ին՝ կիրակի.— Հանդիսավոր իրադրության մեջ ու խանդավառ մթնոլորտում, եկեղեցական մեծաշուք հանդիսությամբ, առավոտյան ժամը 10-ին Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետը կատարում է Նյու-Յորքի հայոց նորակառույց ս. Վարդան Մայր եկեղեցու օծումը՝ կնքահայրությամբ Հայկ Գալուբլյանի, ի ներկայության պետական, եկեղեցական բարձրաստիճան հյուրերի և հոծ բազմության: Այնուհետև Վեհափառ Հայրապետը նորաբաց Մայր եկեղեցու սուրբ սեղանի վրա մատուցում է սնդրանիկ պատարագը և հոգեշունչ մի քարոզով շեշտում օրվա հոգևոր հանդիսության նշանակությունը, որպես հայ հավատքի հաղթանակն ու վիկայությունը քաղաքակրթության այս մեծ ուստանի մեջ, որով արդարորեն հպարտանալու իրավունքը ունի Ամերիկայի հայ համայնքը:

Երեկոյան ժամը 8-ին Ուոլդորֆ Աստորիա հյուրանոցի շքեղ սրահում Հայոց Հայրապետի պատվին արվում է համահայկական մեծ ճաշկերույթ, որին մասնակցում էին շուրջ 1800 հրավիրյալներ: Սեղանը շնորհալիորեն ղեկավարում է Հ. Բ. Ը. միության նախագահ պ. Ալեք Մանուկյանը:

Ապրիլի 29-ին՝ երկուշաբթի.— Առավոտ-

յան ժամը 9.30-ին Վեհափառ Հայրապետը, ընկերակցությամբ իր շքախմբի մնայուն անդամների, այցելում է ՄԱԿ-ի մոտ սովետական միության մշտական ներկայացուցիչ Յակով Ա. Մալեկին:

Ժամը 1-ին առաջնորդարանի մեջ, Վարդանանց Ասպետների եղբայրակցության դիվանը Հայոց Հայրապետի պատվին ընդունելություն է կազմակերպում, որտեղ ողջույնի խոսքով հանդես է գալիս «Էջմիածին» ամսագրի խմբագիր Արթուր Հատիտյանը: Վեհափառ Հայրապետը իր պատգամը տալով օրհնում է եղբայրակցությանը:

Երեկոյան ժամը 5-ին Վեհափառ Հայրապետը եկեղեցական մեծ շքախմբով այցելում է Նյու-Յորքի կաթոլիկների Սենտ-Պատրիկ մեծ ու փառավոր Մայր տաճարը, ուր ընդունվում է հանդիսավորապես Նյու-Յորքի կաթոլիկ արքեպ. Տերենս Բուքի կողմից և առաջնորդվում եկեղեցական թափոքով Մայր տաճար, ուր տեղի է ունենում էկումենիկ բարի գալստյան կրոնական սրտառուչ արարողություն: Հայոց Հայրապետն ու Տերենս Բուք արքեպիսկոպոսը ողջույնի և բարի գալստյան խոսքեր են փոխանակում: Կաթոլիկ էկումենիկ հանձնախմբի շեկավար Զեյմա Ռիգնի եպիսկոպոսը արևշատության մասնավոր բարեմաղթություններ է կատարում հայ և կաթոլիկ եկեղեցիների համադրության, Պավլոս Զ պապի և Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Տ. Տ. Վազգեն Ա-ի կենաց, ինչպես նաև ԱՄՆ-ի, նրա նախագահի, հայ ժողովրդի բարօրության և աշխարհի խաղաղության համար:

Ապրիլի 30-ին՝ երեքշաբթի.— Առավոտյան ժամը 10-ին Վեհափառ Հայրապետը եկեղեցական մեծ շքախմբով այցելում է Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Ազգային խորհրդի կենտրոնի և Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի ամերիկյան մասնաճյուղի պալատը, ուր ընդունվում է հարգալից հանդիսությամբ և առաջնորդվում կենտրոնի աղոթասրահը և ապա տեսակցություն է ունենում խորհրդի նախագահ դոկտ. Էդվին Էսթրի հետ, որը Հայոց Հայրապետի պատվին ընդունելություն է կազմակերպում, որին ներկա են լինում քույր եկեղեցիների ներկայացուցիչներ: Վեհափառ Հայրապետը այնուհետև նախագահի առաջնորդությամբ այցելում է պալատի հարկաբաժինները:

Մայիսի 1-ին՝ չորեքշաբթի.— Առավոտյան ժամը 11-ին, առաջնորդարանում, Վեհափառ Հայրապետի բարձր նախագահությամբ և օրհնությամբ, բացվում է ամերիկահայ հոգեվորականության տարեկան համագումարը, ուր բովանդակալից և ընդարձակ ճառով

հանդես է գալիս Վեհափառ Հայրապետը: Համագումարին մասնակցում է 60 հոգի:

Ժամը 1-ին Վեհափառ Հայրապետը նախագահում է առաջնորդարանում՝ հոգևորականության ճաշին: Կեսօրից հետո համագումարը շարունակում է իր աշխատանքները:

Մայիսի 2-ին՝ հինգշաբթի.— Այսօր առավոտյան ժամը 11-ին Վեհափառ Հայրապետը Նյու-Յորքում, ՄԱԿ-ի պալատում, պաշտոնական այցելություն է տալիս ՄԱԿ-ի ընդհանուր քարտուղար Ու Տանին՝ ընկերակցությամբ տ. Թորգոմ արքեպ. Մանուկյանի:

ՄԱԿ-ի ընդհանուր քարտուղարի և Հայոց Հայրապետի միջև տեղի է ունենում ջերմ զրույց, սրտագին մթնոլորտում:

Այնուհետև, ժամը 12-ին, Վեհափառ Հայրապետը ՄԱԿ-ի ընդունելությանը սրահում նախագահում է ՄԱԿ-ի մոտ 17 երկրների մշտական ներկայացուցիչ-դեսպանների պատվին տրված ճաշկերույթին, ուր բուլանդակալից զրավոր մի ուղերձով ողջունում է պետությունների ներկայացուցիչներին և աղոթում աշխարհի խաղաղության և ժողովուրդների բարօրության համար:

Այնուհետև, Վեհափառ Հայրապետը ժամը 3-ին հանդիպում է ունենում ՄԱԿ-ի հայ պաշտոնեական հետ, որոնք սրտագին ողջունում են Հայոց Հայրապետին: Պենոն Վահեն, հանուն հայ պաշտոնեական, ողջունում է Հայոց Հայրապետի շնորհաբեր ներկայությունը՝ որդիական սեր հայտնելով վերջին Հայոց Հայրապետն ու հայրենիքը:

Ժամը 4-ին Վեհափառ Հայրապետը իր շքախմբով այցելում է ՄԱԿ-ին առնթիվ եկեղեցիների խորհրդի կենտրոնը, ուր նրա պատվին թեյասեղան է տրվում:

Ժամը 8-ին առաջնորդարանում կազմակերպվում է հայ մամուլի հարցազրույց, ուր Վեհափառ Հայրապետը հանգամանորեն խոսում է Մայր Աթոռ ս. Էջմիածնի միաբանության, Էջմիածնի հոգևոր ճեմարանի, «Էջմիածին» ամսագրի, ներքին թեմերի, դուրծունեության և սփյուռքի ազգային-եկեղեցական կյանքի մի շարք հարցերի շուրջ:

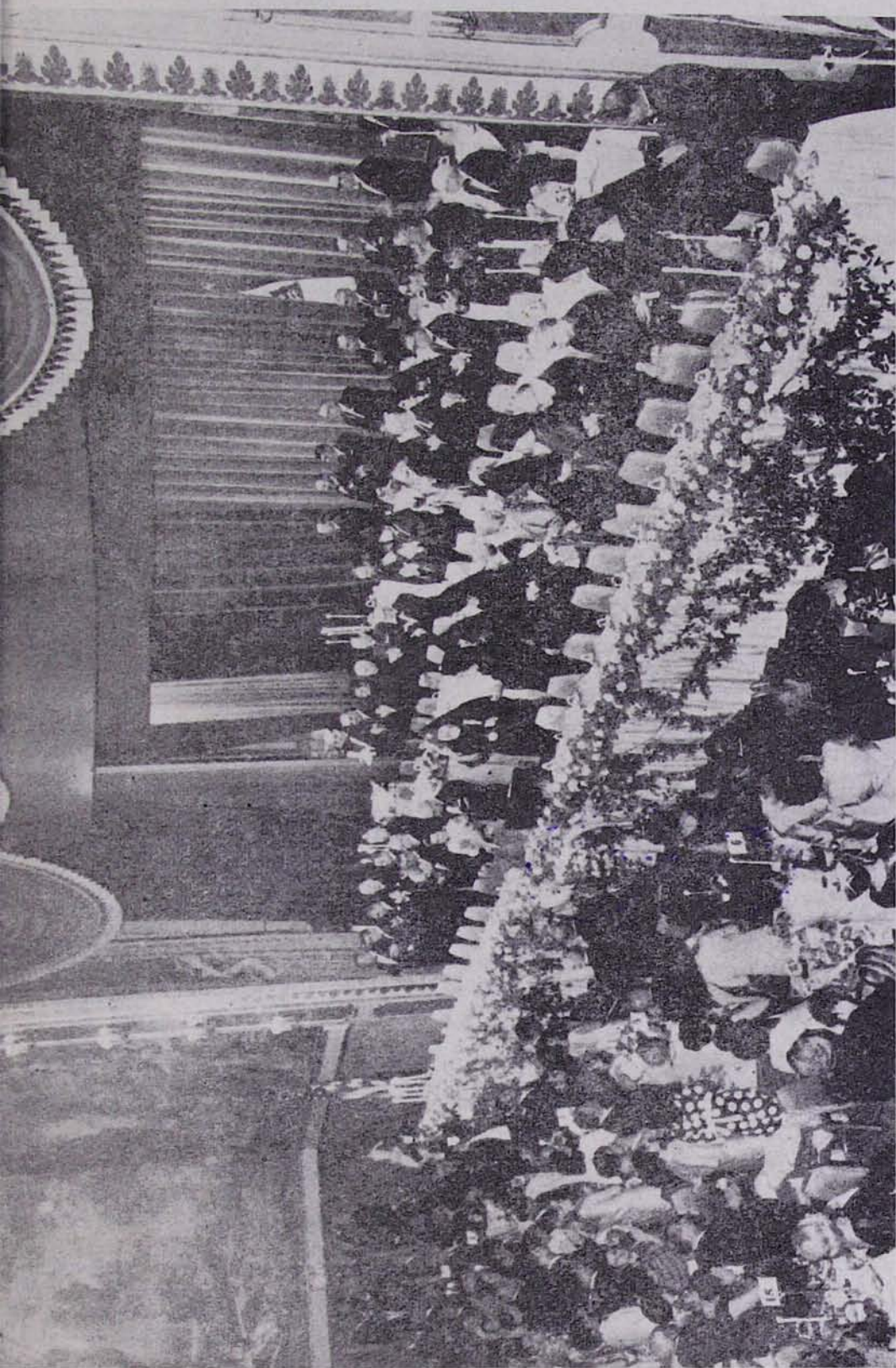
Այնուհետև, Վեհափառ Հայրապետը ժամը 11-ին Նյու-Յորքի հայոց նորակառույց ս. Վարդան Մայր եկեղեցում, Վեհափառ Հայրապետի նախագահությամբ և օրհնությամբ, բացվում է Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների արևմտյան թեմի պատգամավորական ժողովը, ուր 150 եկեղեցական և աշխարհական պատգամավորներ ներկայացնում են 43 կրոնական-եկեղեցական հայ համայնքներ:

Պատգամավորական ժողովի հանդիսավոր բացումից հետո, Վեհափառ Հայրապետը

ՎԵՋԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԸ, ԱՄՆ-Ի ՀՈՒՅՆ ՕՐԹՈԴՈՔՍ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՊԵՏ Տ. ԵԱԳՈՊՈՍ ԱՌԲԵՐԴԻՍԱՊՈՂՈՍԸ ԵՎ
Տ. ԵՂԻՇԵ ԵՊԱՍՄՈՆԱՅԱՆԸ

(Նյու-Յորք, հայրց առաջնորդարան, 1968 թ. ապրիլի 26)

Հայրց Հայրապետի պատվին՝ բարի գալուստանք բնդու մեղուբոյուն, Ուոլթըրֆ Ատտորիա հյուրանոցում (Նյու- Յորք, 1968 թ. ապրիլի 28)

գրավոր բովանդակալից ճառով ողջունում է պատգամավորական ժողովին և հաջողութուն մաղթում նրա աշխատանքներին:

Ժամը 2-ին Վեհափառ Հայրապետը նախագահում է իր պատվին տրված պատգամավորների ճաշկերույթին:

Ժամը 9-ին հայրապետական շքախմբի անդամ և «Էջմիածին» ամսագրի խմբագիր Ա. Հատիտյանը առաջնորդարանի Հայկ և Ալիս Գավուրջյան սրահում բանախոսում է «Հայ եկեղեցին և հայ մշակույթը» թեմայի շուրջ:

Մայիսի 4-ին՝ շաբաթ.— Պատգամավորական ժողովը շարունակում և ավարտում է իր աշխատանքները:

Առավոտյան ժամերին Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդարանում ընդունում է բազում այցելություններ:

Երեկոյան ժամը 8-ին Վեհափառ Հայրապետը նախագահում է առաջնորդարանում՝ պատգամավորների պատվին տրված ճաշկերույթին:

Մայիսի 5-ին՝ կիրակի.— Վեհափառ Հայրապետը հանդիսավոր սուրբ պատարագ է մատուցում և քարոզում ս. Վարդան նորոժ Մայր եկեղեցում:

Ժամը 4-ին Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդարանի մեծ սրահում նախագահում է իր պատվին տրված համերգին:

Ժամը 7-ին առաջնորդարանում Վեհափառ Հայրապետը հանդիպում է ունենում առանձին մտավորականների հետ:

Մայիսի 6-ին՝ երկուշաբթի.— Առավոտյան ժամը 11-ին հյուրանոցի իր հարկաբաժնում Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է այցելությունը Սփյուռնի, Նորդանանի և Սիրիայի դեսպանների և Երուսաղեմի նախկին քաղաքապետի:

Ժամը 12-ին Վեհափառ Հայրապետը եկեղեցական մեծ շքախմբով այցելում է Նյու-Յորքի եպիսկոպոսական եկեղեցու պետ ղուկտ. Զոն Հայնզ արքեպիսկոպոսին՝ ուղեկցությամբ տ. Սքեյֆ եպիսկոպոսի: Հայոց Հայրապետի և եպիսկոպոսական եկեղեցու պետի միջև տեղի է ունենում սրտագին զրույց՝ ջերմ մթնոլորտում:

Երեկոյան ժամը 6-ին Հ. Բ. Ը. միության կենտրոնական վարչությունը իր սրահում, ի պատիվ Հայոց Հայրապետի, կազմակերպում է մեծ ընդունելություն, որին ներկա են լինում միության անդամներն ու ազգային դեմքեր: Հայոց Հայրապետի շնորհաբեր ներկայությունը գրավոր զեղեցիկ ճառով ողջունում են ընդհանուր քարտուղար պրն. Գրիգոր Կիրակոսյանը ու օր. Վերթինե էքսերձյանը: Ողջունի խոսք է ասում նաև «Էջմիածին» ամսագրի խմբագիր Ա. Հա-

տիտյանը՝ վեր հանելով Հ. Բ. Ը. միության կատարած նախախնամական դերը հայ կյանքում:

Վեհափառ Հայրապետը իր օրհնության խոսքում ոգեկոչում է հիշատակը Հ. Բ. Ը. միության մեծանուն հիմնադիրներին և հայրապետական իր բարձր գնահատությանն և արժանացնում միության կրթական, եկեղեցական վեր ու ազգօգուտ ծառայությունները և օրհնում միության բոլոր անդամներին և մասնաճյուղերին:

Մայիսի 7-ին՝ երեքշաբթի.— Առավոտյան ժամերին Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդարանում ընդունում է այցելությունը Նյու-Յորքի հայ ավետարանական համայնքի պետերի:

Առավոտյան ժամը 12-ին Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդարանում հանդիպում է ունենում ամերիկահայ մտավորականության հետ: Առաջնորդարանի դիվանապետ և գրող Սուրեն Մանվելյանը Հայոց Հայրապետին է ներկայացնում մեկ առ մեկ ներկա մտավորականներից յուրաքանչյուրին՝ խոսելով նաև անցնող 8 տարիների ընթացքում նրանց գրական կենսագրության և մատենագրական վաստակի մասին: Ապա սիրված գրող Բենիամին Նուրիկյանը գրավոր ու բովանդակալից մի ուղերձով ողջունում է Հայոց Հայրապետին, հանուն ամերիկահայ մտավորականության:

Այնուհետև խոսք է առնում Վեհափառ Հայրապետը, ողջունում ներկայությունը ամերիկահայ մտավորականների, որոնք դժվարին պայմաններում պատվով են կատարում իրենց սարսափ հայ մշակույթի հանդեսը, և հորդորում է սերտ կապ պահպանել հայրենի մտավորականության հետ, որը նույնպես նորանոր ու մեյալուն գրական վաստակներով հարստացնում է հայ մշակույթի դարավոր գանձարանը:

Ժամը 6-ին, հյուրանոցի իր հարկաբաժնում, Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է այցելությունը Նյու-Յորքի հրեական համայնքի ղիսավոր վեց ռաբբիներին:

Ժամը 7-ին, առաջնորդարանի մեջ, Վեհափառ Հայրապետը հանդիպում է ունենում ռումինահայերի, իր նախկին ժողովրդի աշակերտ-աշակերտուհիների հետ, որոնք մեծ թվով, շուրջ 400 հոգի, եկել էին ողջունելու մասնավոր ջերմությամբ և հպարտությամբ երբեմնի իրենց առաջնորդին, ուսուցչին և այժմյան Ամենայն Հայոց ազգրնախոր Հայրապետին:

Երեկոյան ժամը 10-ին, հյուրանոցի իր հարկաբաժնում, Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է այցելությունը Անթիմիասի Աթոսի միաբան տ. Հրանդ արքեպ. Խաչատրյա-

ՎԵՆԱՓԱՌԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԸ ԵՎ ՆՅՈՒՅՈՐԴԻ ԿԱԹՈՂԻԿ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՊԵՏ ԿԱՐԴԻՆԱԼ
ՏԵՐԵՆՍ ԲՈՒՐԸ ՀԱՅՈՑ Ս. ՎԱՐԴԱՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ
(Նյու-Յորք, 1968 թ. ապրիլի 28)

նի՝ ընկերակցության մ. Տաթև քհն. Գալստյանի, տ. Մեսրոպ քհն. Թաշճյանի, պրն. Նիկոլե Մելիքյանի, պրն. Մուշեղ Հարությունյանի:

Վեհափառ Հայրապետը Ֆիլադելֆիայում

Մայիսի 8-ին՝ չորեքշաբթի.—Առավոտյան ժամը 12-ին Վեհափառ Հայրապետը, ընկերակցության մ. Թորգոմ արքեպիսկոպոսի, իր մնայուն շքախմբի անդամների, տ. Գալստյանի, Գաղանճյանի, Գուրն-Մերի մասնավոր գնացքով հովվապետական այցելության է մեկնում Ֆիլադելֆիա, որի հոգևոր հովիվ տ. Զավեն ծ. վրդ. Արզումանյանը, իր համայնքի 30 անդամների ուղեկցությամբ, եկել էր Նյու-Յորք՝ Հայոց Հայրապետին առաջնորդելու Ֆիլադելֆիա:

Կայարանում ժողովրդի խանդավառ ցույցերով դիմավորվում է Հայոց Հայրապետը և առաջնորդվում ս. Երրորդություն եկեղեցի, ուր մուտք է գործում «Հրաշափառ»-ով, ողջունում և օրհնում իր հոգևոր զավակներին: Այնուհետև առաջնորդվում է Բելվիու Ստրատ Յորք հյուրանոցը, ուր երեկոյան իր պատվին կազմակերպվում է մեծ ընդունելություն՝ շուրջ 800 հոգու մասնակցությամբ: Քաղաքային Ջեյմս Հ. Տատը հանդիսավոր իրադրության մեջ Հայոց Հայրապետին է հանձնում քաղաքի բանալին: Վեհափառ Հայրապետը ողջունելով քաղաքային, մաղթում է, որ եղբայրության ոգին տիրական դառնա աշխարհի բոլոր քաղաքների մեջ, և ժողովուրդներն ու ազգերը ապրեն խաղաղության, բարեկամության պայմաններում:

Վեհափառ Հայրապետը Վաշինգտոնում

Մայիսի 9-ին, հինգշաբթի օրը, Վեհափառ Հայրապետը իր շքախմբով և մասնավոր դնացքով ժամանում է Վաշինգտոն, առավոտյան ժամը 10.30-ին, և հանդիսավորապես առաջնորդվում է Կապիտոլ, ուր ներկայացուցչական ժողովը բացվում է Հայոց Հայրապետի աղոթքով: Երեք սենատորներ գեղեցիկ ճառով ողջունում են Հայոց Հայրապետի օրհնաբեր ներկայությունը, որպես օրհնություն և բարիք Վաշինգտոնի համար: Ապա տեղի է ունենում մամուլի ասուլիս Կապիտոլի ընդունելության դահլիճում: Այնուհետև Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդվում է Շորհեմ արդիական հյուրանոցը՝ իր շքախմբով:

Հետմիջօրեի ժամը 3-ին Վեհափառ Հայրապետը այցելում է Վաշինգտոնի ս. Պողոս-Պետրոս Մայր եկեղեցին և ծաղկեպսակ է

դնում ԱՄՆ-ի նախկին նախագահ Ուոլարո Վիլսոնի գերեզմանի վրա: Կատարվում է նաև հոգեհանգստյան մասնավոր պաշտոն հայ ժողովրդի բարեկամ, ամերիկյան նախագահի հիշատակին:

Ժամը 6-ին Վեհափառ Հայրապետը «Հրաշափառ»-ով մուտք է գործում Վաշինգտոնի հայոց ս. Աստվածածին եկեղեցին, ողջունում և օրհնում իր հոգևոր զավակներին:

Երեկոյան ժամը 8-ին, Շորհեմ հյուրանոցի Պալատիում դահլիճում, ի պատիվ Հայոց Հայրապետի, տրվում է մեծ ճաշկերույթ՝ մասնակցությամբ շուրջ 500 հայ և օտար հրավիրյալների:

Մայիսի 10-ին՝ ուրբաթ.—Առավոտյան ժամը 10-ին Վեհափառ Հայրապետը այցելում է Վաշինգտոնում Արլինգտոնի «Անծանոթ զինվորի» հուշարձանը, ուր ծաղկեպսակ է զետեղում և «Հոգևոց» է արտասանում: Շքախմբի անդամները վեհ ու ներդաշնակ երգում են «Քահանայք և ժողովուրդք» հանգրստյան շարականը: Հայոց Հայրապետին ընծայվում են զինվորական պատիվներ:

Ժամը 10.30-ին Վեհափառ Հայրապետը, իր մեծ շքախմբով, այցելում է Ամերիկայի եղբրաբայիս նախագահ Ջոն Ֆ. Քենեդիի գերեզմանը Արլինգտոնի մեջ, ծաղկեպսակ է զետեղում նրա շիրմի վրա, որի առաջ վառվում է հավիտենական կրակը: Այնուհետև տեղի է ունենում հանգստյան մասնավոր արարողություն, որից հետո Հայոց Հայրապետը «Հոգևոց» է արտասանում մեծ ամերիկացու հիշատակին:

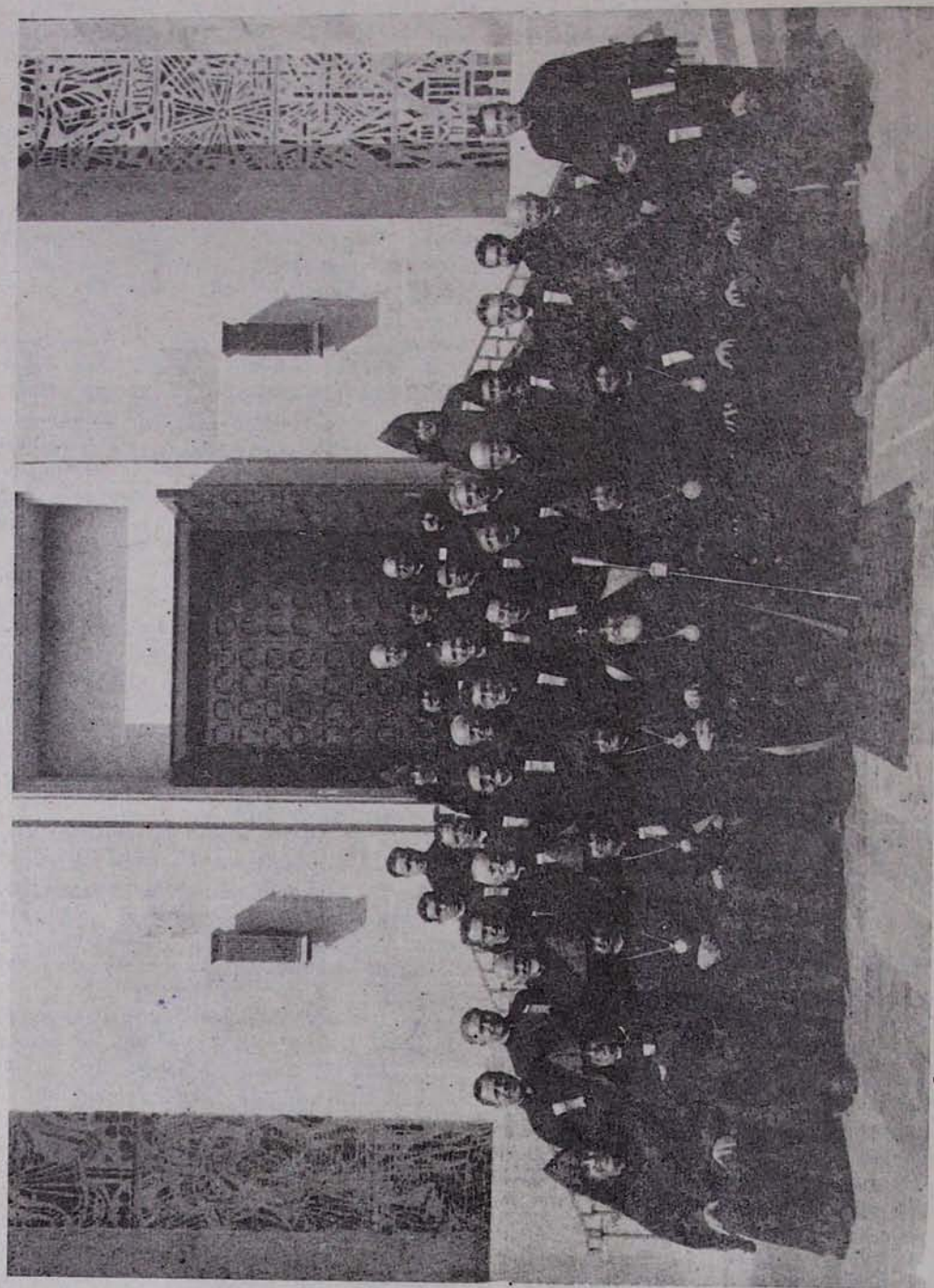
Ժամը 11-ին Վեհափառ Հայրապետը պաշտոնական այցելություն է տալիս ԱՄՆ-ի պետական քարտուղարի տեղակալ Նիկոլա Քացենբախին, ուր ընդունվում է մեծարանքով: Հայոց Հայրապետը և պետական քարտուղարի տեղակալը ճառեր են փոխանակում:

Ժամը 3-ին Վեհափառ Հայրապետը հրաժեշտ է առնում Վաշինգտոնից և, այցելելուց հետո Անարատ հղության մեծ ու փառավոր տաճարը, մեկնում է Դետրոյտ:

Վեհափառ Հայրապետը Դետրոյտում

Մայիսի 10-ին՝ ուրբաթ.—Երեկոյան ժամը 6-ին Վեհափառ Հայրապետը իր շքախմբի ուղեկցությամբ ժամանում է Դետրոյտ, ուր արժանանում է ժողովրդական խանդավառ ու սրտառու ընդունելության:

Հայոց Հայրապետը հանդիսավորությամբ առաջնորդվում է Դետրոյտի հայոց ս. Հովհաննես գեղեցիկ եկեղեցին, ուր մուտք է գործում «Հրաշափառ»-ով և օրհնում խուռներամ բազմությանը՝ բաշխելով բոլորին

Վեհափառ Հայրապետը ամերիկացի հոգևորականության համագումարի պատվիրակների հետ (Նյու-Յորք, 1938 թ. մայիսի 1)

հոգևոր մխիթարություն և ողջուն Մայր Աթոռ ս. Էջմիածնից:

Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդվում է Բոնշարդրեն արդիական հյուրանոցը:

Մայիսի 11-ին, շաբաթ օրը, առավոտյան ժամը 12-ին, Վեհափառ Հայրապետը այցելում է Դեմորոսյի հայոց եկեղեցու հովվա-տանը, ուր դիմավորվում է մանկապարտեզի աշակերտների կողմից՝ ծաղիկներով և ժպիտներով: Մանուկները իրենց երգերով և արտասանություններով անշա՛փ ուրախաց-նում են Հայոց Հայրապետի սիրտը:

Այդ հովվատան ընդունարանի մեջ Հայոց Հայրապետին են այցելում բույր եկեղե-ցիների ներկայացուցիչներ, որոնք ներկա են լինում նաև Հայոց Հայրապետի պատվին արված էկումենիկ սիրո ճաշին:

Ժամը 5-ին Վեհափառ Հայրապետը նա-խագահում է Էկեղեցուն առնթեր Մշակու-թյան սրահում իր պատվին կազմակերպ-ված երիտասարդական հավաքին ու հան-դիսությունը, ուր ողջունում է օրհնում է բո-լորին և իր հայրապետական մասնավոր պատգամը տալիս երիտասարդությանը՝ հա-վատարիմ մնալու մեր ոգեկան, մշակութա-յին արժեքներին ու ազդային ավանդույթու-ններին, ապրելու համար որպես հայ, որպես ապագան ու հույսը հայ ժողովրդի:

Այնուհետև Վեհափառ Հայրապետի ներ-կայությամբ և օրհնությամբ կատարվում է հայ վեստերանների նորակառույց շենքի բաց-ումը:

Երեկոյան Վեհափառ Հայրապետը նախա-գահում է ս. Հովհաննես եկեղեցում կիրակ-նամուտի ժամերգությունը:

Մայիսի 12-ին՝ կիրակի.— Վեհափառ Հայ-րապետը հանդիսավոր ս. պատարագ է մա-տուցում Դեմորոսյի հայոց ս. Հովհաննես եկեղեցում և կատարում օծումը նորակերտ ս. Սեդանի և Բանին կենդ. քարոզությամբ մխիթարում հավատացյալներին:

Երեկոյան ժամը 6-ին Մշակութային սրա-հում արվում է հրաժեշտի ճաշկերույթ՝ մաս-նակցությամբ 800 հրավիրյալների: Սեդանը շնորհալիորեն ղեկավարում է Հ. Բ. Բ. միու-թյան նախագահ պրն. Ալեք Մանուկյանը: Վեհափառ Հայրապետը օրհնության և շնոր-հակալության ցեղմ խոսք է ասում:

Մայիսի 13-ին, երկուշաբթի օրը, առա-վոտյան ժամը 12-ին, Վեհափառ Հայրապետը իր շրախմբով մեկնում է Կալիֆոռնիա, Սան-Ֆրանցիսկո:

Վեհափառ Հայրապետը Սան-Ֆրանցիսկոյում

Մայիսի 13-ին՝ երկուշաբթի.— Առավոտ-յան ժամը 12-ին Վեհափառ Հայրապետը

ինքնաթիռով մեկնում է հովվապետական այցելության ԱՄՆ-ի հայոց արևմտյան՝ Կա-լիֆոռնիայի թեմը՝ նախ Սան-Ֆրանցիսկո քաղաքը:

Ն. Ս. Օծությանը ուղեկցում են տ. Թորգոմ արքեպ. Մանուկյանը և շրախմբի մնացուն անդամները:

Օղանավակայանում Հայոց Հայրապետին դիմավորում են Կալիֆոռնիայի թեմի առաջ-նորդ տ. Եղիշե եպ. Սիմոնյանը, հոգևոր հովիվներ տ. Տիրայր, տ. Արիս, տ. Լևոն վարդապետները, քահանա հայրեր, հա-մայնրային և ընդունելության հանձնաժո-ղովի անդամներ և հավատացյալների հոծ բաղմունքներ:

Օրհնության և բարի գալստյան խոսքերից հետո, Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդ-վում է Մարի Հոբկինս հյուրանոցը:

Երեկոյան ժամը 8-ին Վեհափառ Հայրա-պետը «Հրաշափառ»-ով մուտք է գործում Սան-Ֆրանցիսկոյի հայոց ս. Հովհաննես-Մկրտիչ եկեղեցին, ուր ողջունում և օրհնում է հոծ բաղմունքներ հավատացյալ իր զա-վակներին:

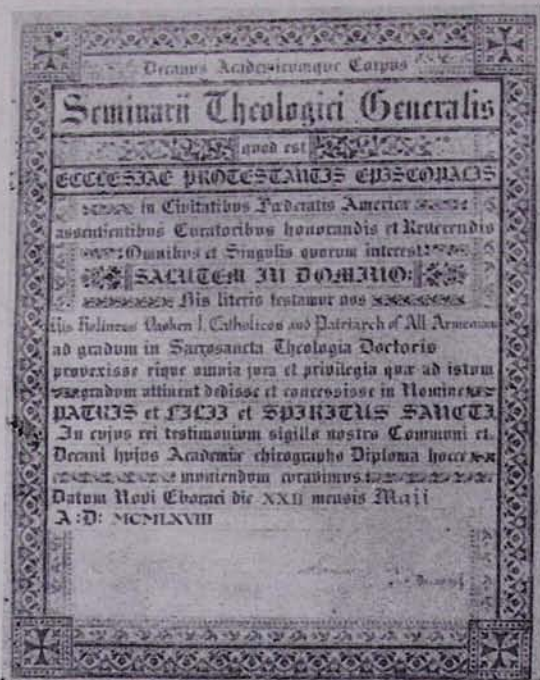
Մայիսի 14-ին, երեքշաբթի օրը, առա-վոտյան ժամը 12-ին, Վեհափառ Հայրապե-տը հյուրանոցի հարկարաժնում թեմակալ առաջնորդ տ. Եղիշե եպիսկոպոսի գլխավո-րությամբ ընդունում է Կալիֆոռնիայի ողջ թեմի հոգևոր հովիվների այցելությունը:

Ժամը 1-ին Վեհափառ Հայրապետին սե-ղանակից են լինում՝ առաջնորդ սրբազանը, հոգևոր հովիվներն ու թեմի զանազան վար-չությանց, ծխական խորհուրդների ղեկա-վար անդամներ, հարանվանությանց ներ-կայացուցիչներ, շուրջ 80 հոգի:

Երեկոյան ժամը 8-ին Օղենդ քաղաքի «Կալվեր սենտրալ» սրահում, ի պատիվ Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետի, արվում է մեծ ճաշկերույթ՝ մասնակցությամբ հալ և օտար 500 հրավիրյալների:

Մայիսի 15-ին՝ չորեքշաբթի.— Վեհափառ Հայրապետը ամբողջ օրը հյուրանոցի հար-կարաժնում ընդունում է մի շարք պաշտո-նական այցելություններ և զրադվում է հա-մայնրի եկեղեցական-մշակութային հար-ցերով:

Մայիսի 16-ին՝ հինգշաբթի.— Առավոտ-յան ժամը 10-ին Վեհափառ Հայրապետը, տ. Թորգոմ, տ. Եղիշե առաջնորդ սրբազան-ների և իր մնացուն շրախմբի անդամների ուղեկցությամբ, ինքնաթիռով մեկնում է Ֆրեզնո՝ Կալիֆոռնիայի հայության մայրա-քաղաքը:

ԱՄՆ-ի եպիսկոպոսական եկեղեցու աստվածաբանական եկեղեցիի աստվածաբանության պատվոտիտղոսի պաշտոնագիրը

Վեհափառ Հայրապետը Ֆրեզնոյում

Օղանավակայանի մեջ հավաքված բազմությունը ջերմորեն ողջունում է իր սիրելի հոր և հայրապետի շնորհաբեր ժամանումը։ Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդվում է հատկապես պատրաստված ամբիոն՝ ողջունելու և օրհնելու իր զավակներին։

Այնուհետև ինքնաշարժների և ոստիկանների պատվո ջոկատի ուղեկցությամբ Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդվում է Ֆրեզնոյի հայոց ս. Պողոս եկեղեցին, ուր մուտք է գործում «Հրաշափառ»-ով, օրհնում ներկա հոծ բազմությանը, որը սրտատրոփ ու ուրախության արցունքներով լսում է Հայոց Հայրապետի խոսքը։

Ն. Ս. Օծուխյունը առաջնորդվում է այնուհետև «Դեղ Ուեյ» արդիական հյուրանոցը, ուր ժամը 7-ին տեղ և տեղին Մարտիրոս Փիրոյանները մասնավոր հաշկերությամբ պատվում են Հայոց Հայրապետին և շքախմբի բոլոր անդամներին։

Մայիսի 17-ին՝ ուրբաթ. — Վեհափառ Հայրապետը հյուրանոցի իր հարկաբաժնում առավոտյան ժամերին ընդունում է բազում այցելություններ, այդ թվում նաև «Ֆրեզնայի ռադիո հայկական ժամ»-ի ղեկավարությունը։

Երեկոյան ժամը 7-ին Վեհափառ Հայրապետը այցելում է Ֆրեզնոյի «Հայ տարեցներու տուն-ծերանոց»-ը, ուր օրհնում և մխիթարում է զբոսի այդ հարկի տակ իրենց կյանքը խաղաղության և ապահովության մեջ անցկացնող հայ մամիկներին և պապիկներին։

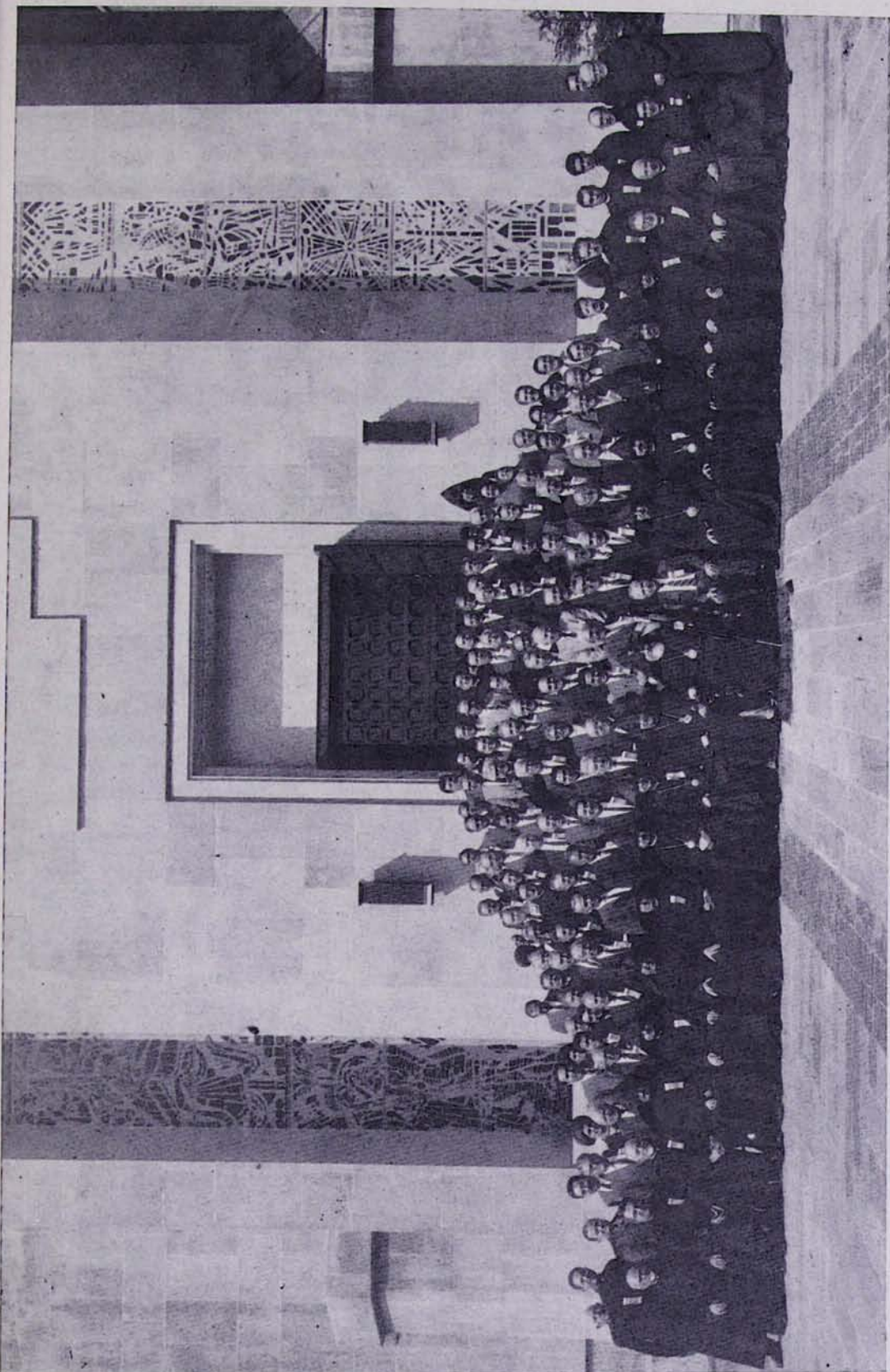
Ժամը 8-ին Ֆրեզնոյի Հասկենդա հյուրանոցում Հայոց Հայրապետի բարձր պատվին տրվում է հաշկերությամբ, որին մասնակցում են ավելի քան 800 հրավիրյալներ։ Ֆրեզնոյի բաղադրաբեկ Ֆրոյտ Հայդը Հայոց Հայրապետին է հանձնում բաղադրաբեկ և նրան հռչակում պատվավոր բաղադրաբեկ Ֆրեզնոյի։

Բարի գալատյան պաշտոնական ողջույնի գիր (Լոս-Անջելոս, մայիս 18)

Վեհափառ Հայրապետը Լոս-Անջելոսում

Մայիսի 18-ին՝ շաբաթ. — Առավոտյան ժամը 10-ին Վեհափառ Հայրապետը տ. Թորգոմ, տ. Նդիշե սրբազանների և շքախմբի մնայուն անդամների ուղեկցությամբ ինքնաթիռով մեկնում է Լոս-Անջելոս և ժո-

ՎԵՃԱԲԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏ ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ԹԵՄԻ ՊԱՏԳԱՄԱՆՈՒԹԱՍԱՆ ԺՐՈՂՈՎԻ ԱՆՂԱՍՏՆԵՐԻ ՀԵՏ (Ելու-Ցուք, 1968 թ. մայիսի 8)

դովրդական խանդավառ ցույցերով առաջ-նորդվում է Մոնթե-Քելլո քաղաքը՝ այցելելու և իր օրհնությունը տալու Ապրիլյան եղեռնի նահատակաց հուշարձանին։ Մոնթե-Քելլոյի քաղաքապետ Կելվիտ Զիմմերը դիմավորում է Հայոց Հայրապետին և առաջնորդում նրան դեպի Գեղասար, որի բարձունքի վրա կանգ-նած է նահատակաց հուշարձանը։ Տեղի է ունենում ծովածավալ բազմությունների կա-յետը հանդիսավոր հավաք, ուր քաղաքա-պետը հանդես է գալիս ջերմ ճառով և Հա-յոց Հայրապետին է հանձնում քաղաքի բա-նառին։ Ճառով հանդես են գալիս նաև հու-շարձանի շինության անդամ Հակոբ Ման-ձիկյանը, Մխիթար Մինասյանը և ղոկտոր Ռ. Հովհաննեսյանը։ Այնուհետև Վեհափառ Հայրապետը օրհնության և ողջույնի իր խոս-քի մեջ ոգեշնչում է հիշատակը Ապրիլյան ե-ղեռնի նահատակների և 1918 թվականի Մա-յիսի 25—26-ին Սարգսյանքաղի հերոսա-մարտի հիսնամյակը։ Ապա Ն. Ս. Օծուխյան հանդիսադրությանը կատարվում է հոգե-հանգստյան մասնավոր կարգ հուշարձանի առաջ, ուր գետեղվում են Մայր Աթոռ ս. Էջմիածնից բերված երկու խաչքարերը։

Ապա Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդ-վում է «Մենչուրի պաղա» հյուրանոցը, ուր երեկոյան ժամը 8-ին նրա բարձր պատվին կազմակերպվում է համայնքային մեծ ճաշ-կերույթ, 1000 հոգու մասնակցությամբ։

Մայիսի 19-ին՝ կիրակի.—Առավոտյան ժամը 10-ին Վեհափառ Հայրապետը կատա-րում է Լոս-Անջելոսի ս. Հակոբ եկեղեցու հողի օրհնության կարգը և այս ուրախ առի-թով նվիրում ս. Էջմիածնից բերված մի խաչ-քար։

Ժամը 12-ին Ն. Ս. Օծուխյանը հանդիսա-վոր ս. պատարագ է մատուցում և քարոզում Լոս-Անջելոսի եպիսկոպոսական Սենտ-Պոլ Մայր եկեղեցում։

Մայիսի 20-ին՝ երկուշաբթի.—Առավոտ-յան ժամերին հյուրանոցի իր հարկաբաժ-նում Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է բազում այցելություններ, այդ թվում նաև մեծանուն գրող Զավեն Սյուրմեյանին։

Ժամը 11-ին Ն. Ս. Օծուխյանը իր շքա-խմբով այցելում է Ֆերահյան հայկական միջնակարգ վարժարանը, ուր նրա բարձր պատվին տեղի է ունենում աշակերտական հանդիսություն և ապա հյուրասիրություն։

Ն. Ս. Օծուխյանը հայրապետական իր բարձր գնահատությանը արժանացնելով կրթական այս հաստատության մեջ կատար-ված գործը օրհնում է ղեկավարությանը, ուսուցչական կազմին ու աշակերտությանը, նոր և մնալուն հաջողություններ ցանկանա-

լով նրանց կրթական-մանկավարժական և դաստիարակչական բնագավառում։

Ժամը 1-ին Վեհափառ Հայրապետը այ-ցելում է Վալիի ս. Պետրոս եկեղեցին, ուր ս. պատարագ է մատուցում հայրապետա-կան շքախմբի անդամ տ. Կոմիտաս եպս. Տեր-Ստեփանյանը և Բանին կենաց քարո-զությամբ մխիթարում հավատացյալներին։

Երեկոյան ժամը 8-ին հյուրանոցի ընդու-նելությանը դահլիճում Վեհափառ Հայրա-պետը հանդիպում է ունենում ռումինահա-յիրի հետ։ Հանդիպմանը ներկա են լինում շուրջ 350 ռումինահայեր։

Մայիսի 21-ին՝ երեքշաբթի.—Առավոտ-յան ժամը 11-ին Վեհափառ Հայրապետը այցելում է Բասադինայի հայոց ս. Գրիգոր Լուսավորի, եկեղեցին, ուր ս. պատարագ է մատուցում և քարոզում հայրապետական շքախմբի անդամ տ. Ներսես Ժ. վրդ. Պո-ղոսյանին։

Ժամը 1-ին Վեհափառ Հայրապետը այ-ցելում է Մոնթե-Քելլո քաղաքում, Բիվերլի հիվանդանոցում, խնամվող ազգային հերոս Միսակ Թորլաքյանին։

Ժամը 2-ին այցելում է Մեսրոպյան ման-կապարտեղ և նախակրթարան, ուր հավաք-ված ծնողները աշակերտության հետ միա-սին, խանդավառորեն ողջունում են Հայոց Հայրապետին։ Ընդունելության ժամանակ Հայոց Հայրապետին է հանձնվում քաղաքի բանալին։ Աշակերտության ուղղյալ հայրե-նասիրական ճառով հանդես է գալիս հա-յրատեսական շքախմբի անդամ, Էջմիածնի հողերի հիմարանի դասախոս Արթուր Հա-տիտյանը։

Ն. Ս. Օծուխյանը օրհնում է այս կրթական հարկի տակ կատարված մշակութային-դաստիարակչական շնորհակալ աշխատան-քը՝ սրտագին բարեմաղթություններով։

Հայոց Հայրապետի պատվին տրվում է թեյասեղան։

Ժամը 4-ին, հետ միջօրեի, Վեհափառ Հայրապետը այցելում է Լոս-Անջելոսի հա-յոց ս. Սարգիս եկեղեցին, ուր մուտք է գոր-ծում «Հրաշափառ»-ով՝ օրհնելով և ողջու-նելով ներկա հավատացյալներին։

Հայոց Հայրապետի պատվին կազմակերպ-վում է ընդունելություն։

Ժամը 6-ին Լոս-Անջելոսի հայոց առաջ-նորդարանում ողջերթի ճաշկերույթ է տըր-վում ի պատիվ Հայոց Հայրապետի, որին ներկա են լինում շուրջ 50 հրավիրյալներ, հոգևորականներ, թեմական ժողովի անդամ-ներ, եկեղեցական հոգաբարձույթյանց ներ-կայացուցիչներ և հայրապետական ընդու-նելության հանձնաժողովի անդամներ։

Հայոց Հայրապետը լավագույն ու անմոռանալի տալավորություններով հրաժեշտ է անում Կալիֆոռնիայի թեմի իր զավակներին:

Վեհափառ Հայրապետը Չիկագոյում

Մայիսի 22-ին՝ շոբեֆշաբթի.— Առավոտյան ժամը 10-ին Վեհափառ Հայրապետը իր շքախմբի ուղեկցությամբ, ինքնաթիռով, մեկնում է Չիկագոյի և Միդլ-Ուեստի 8 եկեղեցական համայնքներին և ողջ հայությանը ևս անձամբ տանելու օրհնություն և ողջունելու Միդլվեյ օդանավակայանում խանդավառ ու սրտազին դիմավորություն, կողովներով ծաղիկ ու ժպիտ, սպիտակ աղավինների թռիչք, ապա մամուլի ասուլիս: Այնուհետև «Հրաշափառ»-ով Հայոց Հայրապետը մուտք է գործում Չիկագոյի հայոց ս. Հովակիմ և Աննա եկեղեցին, օրհնում և իր պատգամը տալիս ներկա հավատացյալներին:

Հայոց Հայրապետը իր շքախմբով առաջնորդվում է Շերիտոն գեղեցիկ պանդոկը, ուր փոքր դադարից հետո, երեկոյան ժամը 8-ին, հյուրանոցի սրահներից մեկում հանդիպում է ունենում Չիկագոյի և Միդլ-Ուեստի հայ երիտասարդական կազմակերպության անդամներին հետ, ուր ողջունելով հայ եկեղեցու և հայ ժողովրդի ապագա հույսը հանդիսացող երիտասարդությանը, Հայոց Հայրապետը շեշտում է, որ երիտասարդությունը ուժ է, մեր ապագան ու հույսը, և թևադրում է սերտել ու սիրել հայոց պատմությունը, հայ եկեղեցու դավանությունը, հայ մշակույթի գանձերը և ապրել հպարտությամբ՝ որպես հայ, որպես քրիստոնյա հավաքականություն:

Մայիսի 23-ին՝ հինգշաբթի.— Առավոտյան ժամը 11-ին Վեհափառ Հայրապետը իր մեծ շրախմբով այցելում է Չիկագո քաղաքի քաղաքապետ Ռիչլերդ Ջոն Դալեին: Հայոց Հայրապետն ու պրն. քաղաքապետը ողջունելի և բարի գալստյան ճառեր են փոխանակում: Հայոց Հայրապետին պրն. քաղաքապետիս հանձնում է քաղաքի մեղալիները, որի վրա գրված է. «Հայոց մեծ կրոնապետին և հանուն խաղաղության պայքարողին»: Ն. Ս. Օծությունը Չիկագոյի պատվոքադարացի է հռչակվում:

Ժամը 12-ին Շերիտոն հյուրանոցի մեջ Չիկագոյի ծանոթ ազգայիններից և Մայր Աթոռի բարերար պրն. Ուոլտեր Վարդանը Հայոց Հայրապետի պատվին ընդունելություն է կազմակերպում:

Երեկոյան ժամը 8-ին, հյուրանոցի շքեղ սրահներից մեկում, Չիկագոյի և Միդլ-Ուեստի

առի հայությունը մեծ ճաշկերույթով մեծաբուռ է Հայոց Հայրապետին:

Ընդունելությանը ներկա են լինում պետական ու եկեղեցական բարձրաստիճան հյուրեր և այլ 800 հայ հրավիրյալներ:

Մայիսի 24-ին՝ ուրբաթ.— Առավոտյան ժամերին Վեհափառ Հայրապետը ծանոթանում է Չիկագոյի տեսարժան վայրերին ու պատմական հուշարձաններին: Ժամը 12-ին Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է այցելությունը հայտնի գրականագետ և վիրաբույժ դոկտ. Հ. Քելեկյանի:

Երեկոյան հյուրանոցում Հայոց Հայրապետին սեղանակից են լինում Չիկագոյի և Միդլ-Ուեստի ութ եկեղեցական համայնքների հոգևոր հովիվները, ծխական խորհրդի և հայրապետական ընդունելության հանձնաժողովի անդամները:

Վեհափառ Հայրապետը Բոստոնում

Մայիսի 25-ին՝ շաբաթ.— Առավոտյան ժամը 11-ին Վեհափառ Հայրապետը հրաժեշտ անելով Չիկագոյից ինքնաթիռով մեկնում է Բոստոն, իր շքախմբի ընկերակցությամբ՝ իր օրհնությունն ու ողջունելու տալու Նյու-Ինգլենդի երեք շրջանների տասը եկեղեցական համայնքների իր հավատացյալ զավակներին: Խոկըն օդանավակայանում խանդավառ ու բացառիկ ջերմությամբ համաժողովրդական ընդունելություն և դիմավորում: «Հրաշափառ»-ով մուտք է գործում Վեհափառ Հայրապետը Ուոթեր-Թաուրնի հայոց ս. Հակոբ եկեղեցին, ու ողջունում և օրհնում է ծովածավալ բազմությունը, իր հոգևոր զավակներին և ապա նախագահում եկեղեցուն առընթեր Մշակութային սրահում՝ Բոստոնի և Նյու-Ինգլենդի հայ երիտասարդական կազմակերպություններին մեծ հավաքություն, ուր օրհնում է ներկաներին:

Ապա Ն. Ս. Օծությունը առաջնորդվում է Ստադլեր Հիլտոն հյուրանոցը: Ժամը 7-ին Վեհափառ Հայրապետը հյուրանոցի իր հարկարաժնում ընդունում է այցելությունը հայ մամուլի, բարեգործական, հայրենասիրական և այլ կազմակերպությունների ներկայացուցիչներին:

Երեկոյան ժամը 9-ին հյուրանոցի սրահներից մեկում Հայոց Հայրապետին սեղանակից են լինում մի խումբ պատմական առաջադիմական:

Մայիսի 26-ին՝ կիրակի.— Առավոտյան ժամը 11-ին Վեհափառ Հայրապետը հանդիսավոր ս. պատարագ է մատուցում Բոստոնի հայոց ս. Հակոբ եկեղեցում և իր քարոզի մեջ ռեգեկոչում է օրհնում հիշատակը

ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԸ ԵՎ ՄՈՆՏԵ-ԲԵՂՈՑԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏ ԴԵՅՎԻՏ ԶԻՄԵՐԸ՝
ԱՊՐԻԼՅԱՆ ԵՂԵՐՆԻ ՆԱՀԱՏԱԿԱՆ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԻ ՄՈՏ

(Լոս-Անջելոս, Մոնտե-Բելլո, 1968 թ. մայիսի 18)

Մարդարարդի հերոսամարտի նահատակների՝ հիանալի առիթով:

Հավարտ ս. պատարագի Հայոց Հայրապետի հանդիսադրությամբ կատարվում է հոգեհանգրտան մասնավոր պաշտոն՝ ի հիշատակ Մարդարարդի հերոսամարտում զոհված հերոսների:

Երեկոյան ժամը 8-ին Ստադեր Հիլտոն հյուրանոցի շքեղ սրահներից մեկում Հայոց Հայրապետի պատվին Բոստոնի և Նյու-Ինգլենդի հայությունը կազմակերպում է մեծ ընդունելություն, մասնակցությամբ 1200 հայ և օտար հրավիրյալների: Ընդունելության ժամանակ Հայոց Հայրապետն ու Մեծն Բոստոնի կաթոլիկ եկեղեցու պետ Նորին վսեմություն կարգինալ Քուշինգը բարի գալուստյան և ողջունի սրտագին ուղերձներ են կոխանակում: Ընդունելությանը ներկա են նաև նաև պետական, եկեղեցական բարձրաստիճան անձնավորություններ:

Մայիսի 27-ին, երկուշաբթի օրը, առավոտյան ժամը 11-ին, Վեհափառ Հայրապետը իր շրախմբով պաշտոնական այցելություն է տալիս Նորին վսեմություն կարգինալ Քուշինգին, նրա պալատում, ուր ընդունվում է ցերեպրոն:

Ժամը 6-ին Հայոց Հայրապետը իր շրախմբով պաշտոնական այցելություն է տալիս նաև Մեծն Բոստոնի և Մեսեչուսեթսի նահանգապետ Նորին վսեմություն Ջոն Վոլրին:

Երեկոյան ժամը 8-ին Բոստոնի և Նյու-Ինգլենդի 10 եկեղեցական համայնքների վարչություններն ու հոգևորականության, սնդունելության հանձնախմբերը ողջերթի ճաշկերույթով պատվում և բարի ճանապարհ են մղվում Հայոց Հայրապետին:

Երեկոյան ժամը 10.30-ին Հայոց Հայրապետին է այցելում «Հայրենիք» օրաթերթի համագիր բժիշկ Երվանդ Խաթանասյանը:

Վեհափառ Հայրապետը Նյու-Յորքում

Մայիսի 28-ին՝ երեքշաբթի.—Առավոտյան ժամը 12-ին Վեհափառ Հայրապետը հրաժեշտ առնելով Բոստոնից, վերադառնում է Նյու-Յորք և առաջնորդվում Ուոլդորֆ Աստորիա թաունի հյուրանոցը:

Երեկոյան ժամը 8-ին հյուրանոցի իր հարկաբաժնում Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է այցելությունը Դանիել Վարուժանի դստեր՝ տին. Վերոնիկա Սաֆրազյանի, որը Հայոց Հայրապետի բարեխոսության վրա իր հոր գրական արխիվը, որը գտնվում է Կասաբլանկա, պրն. Ժիրարյու Աբիգյանի մոտ, նվիրում է Հայաստանի գրականության ինստիտուտին:

Մայիսի 29-ին՝ չորեքշաբթի.—Առավոտյան ժամերին Վեհափառ Հայրապետը հյուրանոցի իր հարկաբաժնում ընդունում է մի շարք այցելություններ:

Երեկոյան ժամը 6-ին առաջնորդարանում Վեհափառ Հայրապետը հանդիպում է ունենում 18 հայրենակցական վերաշինաց և կրթական կազմակերպությունների ղեկավարության անդամների հետ, որոնք բարի գալուստ մաղթելով Հայոց Հայրապետին, ներկայացնում են իրենց գործունեության ընդհանուր պատկերը՝ խնդրելով նրա օրհնությունն ու պատգամը իրենց ապագա է՛լ ավելի կազմակերպված աշխատանքների արդյունավորության համար:

Երեկոյան ժամը 7-ին առաջնորդարանում Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է ԱՄՆ-ի Ռամկ. պառտական կուսակցության ղեկավար անդամներին:

Ժամը 8-ին հայրապետական շրախմբի անդամ և հոգևոր ճեմարանի տեսուչ տ. Ներսես Ժ. վրդ. Պողապալյանը առաջնորդարանի Մշակութային սրահում հետաքրքիր դասախոսությամբ ներկայացնում է հոգևոր ճեմարանի կրթական ծրագիրը ու ճեմարանի առօրյան՝ մի շարք նկարներով:

Ժամը 9-ին հյուրանոցի իր հարկաբաժնում Վեհափառ Հայրապետին է այցելում Երուսաղեմի հայոց պատրիարքարանի դիվանապետ և ժառանգավորաց վարժարանի ու ընծայարանի տեսուչ տ. Շահնեկս. Աճեմյանը:

Մայիսի 30-ին՝ հինգշաբթի.—Առավոտյան ժամերին Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդարանում այցելություններ է ընդունում իսկ ժամը 6-ին հանդիպում է ունենում հայր Ալվա Աբել քահանայի հետ, որը 1967 թ. իր որդու հետ բարձրացել էր Արարատի գագաթը՝ էրզրումի կողմից: Հայր Ալվա Աբելը Հայոց Հայրապետին է նվիրում Նոյան տապանի մի մագլցը և Ն. Ս. Օժունյանն է՝ ներկայացնում ղեկավարարատ ուղեորության ընթացքում իր կապրած մի շարք զունավոր և հետաքրքիր նկարներ:

Երեկոյան ժամը 8-ին Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդարանի Մշակութային սրահում ներկա է լինում Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու երիտասարդական կազմակերպության ներկայացրած «Կարապի հրգը» պիեսի բեմադրությանը:

Մայիսի 31-ին, ուրբաթ օրը, առավոտյան ժամը 11-ին, հյուրանոցում Վեհափառ Հայրապետին է այցելում պրոֆ. Վազգեն Բարսեղյանը:

Երեկոյան ժամը 6-ին Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդարանում օրհնում է իր

պատվին թեմական խորհրդի տված հրա-
ժեշտի ճաշը:

Հայրապետական շքախմբի անդամ տ.
Ներսես Ժ. վրդ. Պողապալյանը հրավիրվում
է պատարագելու և քարոզելու Բինգհամպտերնի
քաղաքի հայոց եկեղեցին:

Վեհափառ Հայրապետը Մոնրեալում

Հունիսի 1-ին՝ շաբաթ. — Առավոտյան ժա-
մը 12-ին Վեհափառ Հայրապետը հովվապե-
տական այցելության է մեկնում Կանադա՝
Մոնրեալի հայ համայնքին տանելով օրհ-
նություն և ողջույն:

Հայոց Հայրապետին ընկերակցում են տ.
Թորգոմ արքեպ. Մանուկյանը, տ. Կոմիտաս
եպս. Տեր-Ստեփանյանը և Արթուր Հատիտ-
յանը:

Օղանավակայանում սրտագին և ջերմ հա-
մաժողովրդական խանդավառ դիմավորում՝
գլխավորությամբ առաջնորդական փոխա-
նորդ տ. Վաչե եպս. Հովսեփյանի Մոնրեա-
լի, Տորոնտոյի, Սենտ Կատարինեի, Նիագա-
րա Ֆոլսի հայ համայնքների ներկայացու-
ցիչներ եկել էին ողջունելու Հայոց Հայրա-
պետին:

Վեհափառ Հայրապետը համարվում է
թանկագին հյուրը Կանադայի կառավարու-
թյան:

Օղանավակայանի ընդունելության սրա-
հում տեղի է ունենում մամուլի ասուլիս:

Անուհետև Վեհափառ Հայրապետը առաջ-
նորդվում է Մոնրեալի եպիսկոպոսական
Սեյնտ Ջեյմս Մայր եկեղեցին, ուր մուտք է
գործում «Հրաշափառ»-ով, ողջունում և օրհ-
նում ժողովրդի հոծ բազմությունը:

Ն. Ս. Օծությունը իր շքախմբով առաջ-
նորդվում է Քուին Էլիզաբեթ արգիական մեծ
հյուրանոցը:

Երեկոյան ժամը 8-ին հյուրանոցի շքեղ
սրահում Հայոց Հայրապետի պատվին տրը-
վում է համայնքային մեծ ճաշկերույթ՝ մաս-
նակցությամբ հայ և օտար 800 հրավիրյալ-
ների:

Ընդունելության ժամանակ Վեհափառ
Հայրապետն ու Կանադայի վարչապետ Դա-
նիել Ջոնսոնը ճառեր են փոխանակում:

Հունիսի 2-ին՝ կիրակի. — Վեհափառ Հայ-
րապետը առավոտյան ժամը 10-ին հանդի-
սավոր ս. պատարագ է մատուցում Մոնրեա-
լի եպիսկոպոսական Սեյնտ Ջեյմս Մայր
տաճարում և քարոզում:

Երեկոյան ժամը 6-ին Վեհափառ Հայրա-
պետը օրհնում է Մոնրեալի հայոց ապագա
եկեղեցու շինության հողն ու քարը և նվի-
րում ս. էջմիածնից բերված մի գեղեցիկ ու
մեծ խաչքար:

Երեկոյան ժամը 8-ին Վեհափառ Հայրա-
պետը Մոնրեալի համալսարանի մեծ սրա-
հում հանդիպում է ունենում կանադահայ
երիտասարդական կազմակերպության հետ
և ներկա լինում իր պատվին կազմակերպ-
ված խանդավառ ու բովանդակալից գեղար-
վեստական հայրենասիրական հանդիսու-
թյանը, ուր օրհնում և իր հայրապետական
պատգամն է տալիս երիտասարդությանը:

Հունիսի 3-ին, երկուշաբթի օրը, առավոտ-
յան ժամը 10-ին Վեհափառ Հայրապետը իր
եկեղեցական մեծ շքախմբով այցելություն
է տալիս Մոնրեալի քաղաքապետ Ժան Դրա-
պոյին: Հայոց Հայրապետն ու պրն. քաղա-
քապետը ճառեր և հուշանվերներ են փոխա-
նակում:

Ժամը 11-ին Վեհափառ Հայրապետը այ-
ցելում է Մոնրեալի ցուցահանգեսն ու քրիս-
տոնական տաղավարը:

Ժամը 1-ին Մոնրեալի քաղաքապետա-
րանի խորհուրդը ի պատիվ Հայոց Հայրա-
պետի ճաշկերույթ է տալիս կանադական
«Գեբեկ» ճաշասրահում:

Ժամը 8-ին հյուրանոցի իր հարկարաժ-
նում Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է
այցելությունը Անթիլիասի միաբան տ. Սու-
րեն վրդ. Քաթարոյանի և մի խումբ ազգա-
լիների:

Երեկոյան ժամը 9-ին հյուրանոցի սրահ-
ներից մեկում Վեհափառ Հայրապետը մաս-
նավոր հանդիպում է ունենում Մոնրեալի և
սմբողջ Կանադայի հայ համայնքների,
կազմակերպությունների, մշակութային, ե-
րիտասարդական, մամուլի, հայկական ու-
ղիժամի միությունների և անհատ ազգա-
լիների՝ շուրջ 200 ներկայացուցիչների հետ:

Վեհափառ Հայրապետը Գեբեկում

Հունիսի 4-ին՝ երեքշաբթի. — Առավոտյան
ժամը 10-ին Վեհափառ Հայրապետը մաս-
նավոր գնացքով մեկնում է Գեբեկ՝ ընկե-
րակցությամբ տ. Թորգոմ և տ. Վաչե սրբա-
դանների և պրոտոկոլի պետ պրն. Դե Կրիի:

Հայոց Հայրապետը իր շքախմբով այցե-
լում է Գեբեկի վարչապետ Դանիել Ջոնսո-
նին և այնուհետև ընդունվում է բացառիկ
պատվերներով Կանադայի գովաբերող զորա-
վար Ռոլանդ Միչների կողմից, նրա Սիտա-
ղել միջնադարյան ղղակում, ուր Հայոց Հայ-
րապետի պատվին տրվում է պաշտոնական
ճաշկերույթ, որին ներկա են լինում նաև
Կանադայի կաթոլիկ եկեղեցու պետ կարդի-
նալ Ռոյը, անգլիկան եկեղեցու պետ ար-
քեպ. Հովարդ Կլարկը և այլ պաշտոնական
անձինք:

Ընդունելության ժամանակ Հայոց Հայ-
րապետն ու Կանադայի մեծահարգ գովաբե-
ր:

ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԸ, ԳԵԲԵԿԻ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ԴԱՆԻԵԼ ԶՈՆՍՈՆԸ, ՄՈՆՐԵԱԼԻ
ՔԱՂԱՔԱՊԵՏ ԺԱՆ ԴՐԱՊՈՆ ԵՎ Տ. ՎԱԶԵ ԵՊՍ. ՀՈՎՍԵՓՅԱՆԸ
(Մոնրեալ, 1968 թ. հունիսի 1)

նորը ճառեր են փոխանակում ջերմ մթնոլորտում:

Երեկոյան ժամը 7-ին Վեհափառ Հայրապետը վերադառնում է Մոսկվա և, որպես հյուրը եվրիկե Ղարիբջանի և որդու՝ Աշոտ Ղարիբջանի, երկու օր հանգստանում է Լոբինշտեին լեռների վրա էստերել հյուրանոցում, լճափին, և հունիսի 7-ին, ուրբաթ օրը, վերադառնում է Նյու-Յորք:

Վեհափառ Հայրապետը կրկին Նյու-Յորքում

Հունիսի 7-ին՝ ուրբաթ օրը, երեկոյան ժամը 5-ին, Վեհափառ Հայրապետը վերադառնում է Կանադայի իր այցելությունից Նյու-Յորք և, որպես մասնավոր հյուրը տեր և տիկին Հայկ-Ալիս Գալուբշանների, երեք օր մնում է նրանց Նյու-յորքամերձ վիլլայում, իր շքախմբի մնացուցն անդամների հետ:

Հունիսի 8-ին՝ շաբաթ օրը, երեկոյան ժամը 6-ին, Վեհափառ Հայրապետի նախագահությամբ առաջնորդարանում մասնավոր խորհրդակցություն է տեղի ունենում ազգային-եկեղեցական մի շարք կարևոր հարցերի շուրջը, որին մասնակցում են՝ առաջնորդ տ. Թորգոմ արքեպիսկոպոսը, տ. Կոմիտաս եպիսկոպոսը, Հ. Բ. Բ. միությունից նախագահ պրն. Ալեք Մանուկյանը, ծանոթ ազգայիններ պրն. Ռիչարդ Գրեգորին, Տատուր Տատուրյանը, Տիգրան Պոյաճյանը և «Էջմիածին» ամսագրի խմբագիր Ա. Հատիտյանը:

Երեկոյան ժամը 7-ին Նյու-Յորք ժամանեց Ռումինիայի և Բուլղարիայի հայոց թեմերի առաջնորդ տ. Տիրայր եպս. Մարտիրոսյանը, որպես հայրապետական շքախմբի անդամ՝ Հարավային Ամերիկայում կատարվելիք հովվապետական այցելություն:

Հունիսի 9-ին՝ կիրակի.— Հայրապետական շքախմբի անդամ տ. Ներսես Ժ. վրդ. Պողոսյանը պատարագում և քարոզում է Նյու-Յորքի հայոց ս. Խաչ եկեղեցում:

Առավոտյան ժամը 11-ին Գալուբշանների վիլլայում Վեհափառ Հայրապետը ընդունեց տ. Շահե եպս. Աճեմյանի այցելությունը:

Ն. Ս. Օժոթյունը վիլլայում ժամը 12-ին հեռախոսային զրույց ունեցավ Երուսաղեմի ամենապատիվ տ. Նղիշե սրբազան պատրիարքի հետ:

Հունիսի 10-ին՝ երկուշաբթի.— Առավոտյան Վեհափառ Հայրապետը փոխադրվում է Ուոլդորֆ Աստորիա հյուրանոցը:

Առավոտյան ժամը 12-ին Նյու-Յորք է ժամանում Հարավային Ամերիկայի հայրապետական պատվիրակ տ. Բարզեն արքեպ. Ապատյանը՝ հանուն իր և կենտրոնական վարչության ողջունելու Հայոց Հայրապետին և անձամբ առաջնորդելու դեպի Հարավային Ամերիկա:

Երեկոյան ժամը 8-ին առաջնորդարանում Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է այցելությունը Անթիլիասի միաբան տ. Հրանդ արքեպ. Խաչատրյանի, որին ընկերակցում էին տ. Երվանդ վրդ. Արեկյանը, պրն. Նղիշե Մելիքյանը, Միհրան Կյուղեկյանը և Մուշեղ Հարությունյանը:

Հունիսի 11-ին՝ երեքշաբթի.— Վեհափառ Հայրապետը և՛ հյուրանոցում, և՛ առաջնորդարանում ընդունում է այցելություններ:

Հունիսի 12-ին՝ չորեքշաբթի.— Առավոտյան ժամը 10-ին հյուրանոցում Վեհափառ Հայրապետին է այցելում տ. Շահե եպս. Աճեմյանը:

Ժամը 11-ին առաջնորդարանում անգլիկան եկեղեցու ներկայացուցիչ գեր. տ. Սթեֆ եպիսկոպոսը հանդիսավորապես Հայոց Հայրապետին է հանձնում Հարավարդի համալսարանի պատվո ղոկտորություն տիտղոսագիրը:

Ժամը 2-ին տեր և տիկին Հարրի Թադևոսյանները Հայոց Հայրապետի պատվին ընդունելություն են կազմակերպում Ուոլդորֆ Աստորիայի դահլիճ-ճաշասրահում:

Երեկոյան ժամը 8-ին առաջնորդարանի Հայկ և Ալիս Գալուբշան մեծ սրահում Հայոց Հայրապետի պատվին տրվում է ողջերթի համահայկական մեծ ճաշկերույթ՝ 800 հոգու մասնակցությամբ:

Հունիսի 13-ին՝ հինգշաբթի.— Հետմիջօրեի ժամը 3-ին Վեհափառ Հայրապետի բարձր նախագահությամբ գումարվում է խորհրդակցական ժողով՝ Երուսաղեմի ս. Հարություն տաճարի վերանորոգության և կենտրոնական հանձնաժողովի վերակազմելու հարցով, որին ներկա են լինում տ. Թորգոմ, տ. Կոմիտաս, տ. Շահե սրբազանները, պրն. Ալեք Մանուկյանը, Տատուր Տատուրյանը, Տիգրան Պոյաճյանը, Ռիչարդ Գրեգորին, գոկտ. Վ. Բարսեղյանը և «Էջմիածին» ամսագրի խմբագիր Ա. Հատիտյանը:

Հունիսի 14-ին՝ ուրբաթ.— Հետմիջօրեի ժամը 1-ին առաջնորդարանում Վեհափառ Հայրապետի պատվին տրվում է հոգևորականաց հրաժեշտի ճաշ, որին ներկա է լինում նաև Հայաստանի լուսավորության միևնույն Շավարշ Սիմոնյանը, որը պաշտոնական հրավերով գտնվում էր Նյու-Յորքում՝ ելույթ ունենալու համար ՄԱԿ-ում կրթական հարցերի շուրջ:

Երեկոյան ժամը 10-ին Վեհափառ Հայրապետը հրաժեշտ է անում ԱՄՆ-ի հայությունից, հոգևորականությունից, ազգային եկեղեցական մարմիններից և մեկնում Հարավային Ամերիկա:

Վեհափառ Հայրապետը հանդիսավոր թափոռով մուտք է գործում վերջին անգամ Նյու-Յորքի հայոց նորակառույց ս. Վարդան Մայր եկեղեցին, աղոթում բարեհաջող ուղեվորության համար և, օրհնելով բոլորին, առաջնորդվում է Նյու-Յորքի Քենեդիի անվան միջազգային օդանավակայան: Այստեղ հայրապետական շքախմբի անդամ տ. Ներսես Ժ. վրդ. Պողոսյանը հրաժեշտ է առնում Վեհափառ Հայրապետից, մասնակցելու համար Ուսսալայում (Շվեդիա) եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի 4-րդ համագումարին, որպես անդամ Հայց. առաք. եկեղեցու պատվիրակության:

հում Հայոց Հայրապետին:

Հետմիջոցների ժամը 4-ին Վեհափառ Հայրապետը, ընկերակցությամբ Հարավային Ամերիկայի հայրապետական պատվիրակ տ. Բաբգեն արքեպ. Ապատյան և տ. Տիրայր եպիսկոպոսների և Արթուն Հատիտյանի, ժամանում է Արգենտինայի մայրաքաղաք Բուենոս-Այրես:

Վեհափառ Հայրապետը Արգենտինայում

Հունիսի 15-ին, շաբաթ օրը, Երեկոյան ժամը 4-ին, Բուենոս-Այրես է ժամանում Վեհափառ Հայրապետը, ընկերակցությամբ

Վեհափառ Հայրապետը՝ հայրապետական պատվիրակ տ. Բաբգեն արքեպ. Ապատյանի և Արգենտինայի Կենտրոնական վարչության անդամների հետ (Բուենոս-Այրես, 1968 թ. հուլիսի 9)

Առավոտյան ժամը 2-ին ինքնաթիռը ժամանում է Մայամի, ուր տեղի հայությունը ջերմորեն դիմավորում և ճանապարհում է Հայոց Հայրապետին, Մայր Աթոռի բարերար պ. Հերրի Պրոտի և եկեղեցական վարչության գլխավորությամբ:

Հունիսի 15-ին՝ շաբաթ. — Վեցժամյա թուրքից հետո ինքնաթիռը իջնում է Պերուի մայրաքաղաք Լիմա և ապա, շարունակելով ճանապարհը, առավոտյան ժամը 11-ին հասնում է Զիլլիի մայրաքաղաք Մանտ-Յագո, ուր հավաքված փոքրաթիվ հայությունը կարոտով և սիրով ողջունում է և ճանապար-

Հարավային Ամերիկայի հայրապետական պատվիրակ տ. Բաբգեն արքեպ. Ապատյանի, տ. Կոմիտաս եպ. Տեր-Ստեփանյանի, տ. Տիրայր եպ. Մարտիկյանի և «Էջմիածին» ամսագրի խմբագիր Արթուն Հատիտյանի:

Բուենոս-Այրեսի էսեյսայի միջազգային օդանավակայանում սրտադին ու համաժողովրդական, խանդավառ դիմավորում: Պետական նվազախմբի խրոխտ հնչյունների ներքո Հայոց Հայրապետին ընծայվում են զինվորական պատիվներ: Ն. Ս. Օժունյան օրհնարներ ժամանումը ողջունում են պետու-

թյան և քույր եկեղեցիների բարձրաստիճան ներկայացուցիչներ, կենտրոնական վարչության, հայրապետական ընդունելության հանձնաժողովի անդամներ, ազգային, հայրենակցական, երիտասարդական, մշակութային, տիկնանց կազմակերպություններ: Հայ արիների և արենուշների ջոկատներ ծաղիկներ են փռում Վեհի անցքի վրա և խաղաղության աղավիններ թևածում հանդիսությանց սրահի մեջ, մինչ «Գայանե» հայկական պարախմբի տղաներն ու աղջիկները, հայկական տարազների մեջ, Վեհին առաջնորդում են օդանավակայանի ընդունելությանց սրահը:

Հանուն Արգենտինայի կառավարության Հայոց Հայրապետին բարի գալուստ է մաղթում օտար դավանությանց կրոնական նախարար Ռոբերտո Ռոման Պրավին: Հայոց Հայրապետը օրհնում է հյուրընկալ հողը արգենտինյան, նրա ժողովուրդն ու բարեխնամ կառավարությունը:

Մամուլի ասուլիսից հետո հայրապետական շքերթը ուղղվում է, պատվո ռոտիկաների առաջնորդությամբ, դեպի հայոց ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Մայր եկեղեցին, ուր մուտք է գործում Հայոց Հայրապետը «Հրաշափառ»-ով, օրհնում և ողջունում ժողովրդի հոծ ու խանդավառ բազմությունը:

Առաջնորդարանին աղոթքի «Հայ կեդրոն»-ի մեծ սրահում Ամենայն Հայոց Հայրապետին պաշտոնապես բարի գալուստ է մաղթում, հանուն Հարավային Ամերիկայի ողջ հայության, հայրապետական պատվիրակ սրբազանն ու հանուն Կենտրոնական վարչության՝ պրն. Հովհ. Ռազուպյանը:

Ընդունելություն. առաջնորդարանում և բարի գալուստյան ու ողջունի խոսքեր են փոխանակվում: Հանուն Կենտ. վարչության Վեհափառ Հայրապետին ողջունում է պրն. Վահան Գալֆայանը: Աջահամբույրից հետո Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդվում է Արվեստ հյուրանոց՝ իր շքախմբի անդամներով:

Հունիսի 16-ին՝ կիրակի.—Տօն կաթողիկե Մայր Աթոռ ս. Էջմիածնի:

Օրվա մեծ տոնի առիթով հայրապետական շքախմբի անդամ տ. Տիրայր եպս. Մարտիկյանը հանդիսավոր ս. պատարագ է մատուցում Բուենոս-Այրեսի հայոց ս. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցում և քարոզում է Վեհափառ Հայրապետը՝ օրվա տոնի հոգևոր, եկեղեցական և ազգային նշանակության մասին: Այդ օրը նաև եկեղեցու օծման 30-րդ տարեդարձն է:

Հայրապետական քարոզից հետո, Վեհափառ Հայրապետի հանդիսադրությամբ, կատարվում է հայրապետական մաղթերգ: Հա-

վարտ ս. պատարագի՝ հոգեհանգիստ Մայր եկեղեցու հիմնադիր-բարերար Հրանդ Նիքոթյանի և ճարտարապետ Իսրայել Արսլանի հիշատակին:

Ժամը 3-ին «Հայ կեդրոն»-ի մեջ Հայոց Հայրապետի պատվին ընդունելության հանձնախումբը բարի գալուստյան ճաշկերույթ է կազմակերպում՝ շուրջ 200 հոգու մասնակցությամբ: Հանուն Կեդրոնական վարչության Հայոց Հայրապետի շնորհաբեր ներկայությունը ողջունում է պր. Մանվել Պարսամյանը: Ողջունի խոսքերով հանդես են գալիս նաև տ. Կոմիտաս և տ. Տիրայր եպիսկոպոսները և պր. Լևոն Ավետիսյանը:

Հունիսի 17-ին՝ երկուշաբթի.—Ամեն օր առավոտյան ժամը 10—2-ը և երեկոյան ժամը 6—8-ը Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդարանում ընդունում է այցելություններ: Երեկոյան ժամը 6-ին Հ. Բ. Ը. միության տեղական մասնաճյուղը և տիկնանց հանձնախումբը բարի գալուստ են մաղթում Հայոց Հայրապետին:

Ժամը 6.30-ին Ն. Ս. Օծությանը այցելում են Կենտրոնական վարչության նախկին ատենապետ պրն. Արմեն Պերկամալին, ռումինահայ Ռուբեն և Արամ Իսրայելյանների ընտանիքները:

Ժամը 7-ին Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է այցելությունը նշանավոր երգիչ և բանաստեղծ Շարլ Ալանվուրի:

Ժամը 8-ին Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու հոգաբարձության կամ Արգենտինայի Կենտրոնական վարչության այցելությունը՝ ատենապետ պրն. Էդվարդ Սեֆիրյանի գլխավորությամբ:

Հունիսի 18-ին՝ երեքշաբթի.—Առավոտյան առաջնորդարանում մամուլի ասուլիս «Լա Նասիոն» թերթի: Ապա այցը՝ Բուենոս-Այրեսի հայկական դրամատան տնօրեն Ալիտիս Աբրահամյանի: Ավելի ուշ Հայոց Հայրապետին է այցելում սիրված բանաստեղծուհի Ալիսա Կիրակոսյանը՝ իր հարգարժան հոր հետ:

Ժամը 12-ին առաջնորդարանում Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է այցելությունը Հարավային Ամերիկայի Հ. Հ. Դաշնակցության Կենտրոնական կոմիտեի անդամների, որոնք հանուն իրենց կազմակերպության, ջերմորեն ողջունում են Հայոց Հայրապետի շնորհաբեր ժամանումն ու ներկայությունը՝ հաջողություն մաղթելով Ն. Ս. Օծության առաքելության և հայտնում իրենց որդիական սերն ու հավատարմությունը դեպի Մայր Աթոռ ս. Էջմիածինը:

Երեկոյան ժամը 6-ին Վեհափառ Հայրապետը իր շքախմբով պաշտոնական այցելություն է տալիս արտաքին և կրոնական

գործերի ոչ-կաթոլիկ նախարարության պետ դոկտ. Ռոբերտո Ռոման Պրավոյին:

Երեկոյան ժամը 8-ին Հ. Բ. Ը. միությունը, իր նորաշեն ակումբի մեծ դահլիճում, բարի գալստյան ընդունելություն է կազմակերպում ի պատիվ Հայոց Հայրապետի՝ շուրջ 400 հրավիրյալների մասնակցությամբ: Ընդունելության ներկա էին նաև տիկին Մարթա Դիարբեքիրյան և տիկին Քաթին Սեֆերյան:

Վեհափառ Հայրապետը և Արգենտինայի կարդինալ Անտոնիո Կաթմիանոն առաջնորդարանում (Բուենոս-Այրես, 1968 թ. հունիսի 28)

Հունիսի 19-ին՝ շոբեֆշաբբի.—Ժամը 11-ին առաջնորդարանում տեղի է ունենում հայ և օտար մամուլի ասուլիս:

Ժամը 6-ին առաջնորդարանում Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է Մարաշի Հայրենակցական միության վարչությանը և ապա ժամը 7-ին՝ ռումինահայերի այցելությունը:

Երեկոյան ժամը 9-ին «Խրիմյան» կրթական հաստատության վարչությունը իր գեղեցիկ սրահի մեջ Հայոց Հայրապետի պատվին կազմակերպում է բարի գալստյան ընդունելություն՝ 400 հրավիրյալների մասնակ-

ցությամբ:

Հունիսի 20-ին՝ ֆինգշաբբի.—Բուենոս-Այրեսի Հայաստանյայց եկեղեցու երիտասարդաց կազմակերպության վարչությունը առաջնորդարանում ժամը 8-ին սիրավիր ճաշկերույթով պատվում է Հայոց Հայրապետի ժամանումը:

Հունիսի 21-ին՝ ուրբաթ.—Առավոտյան ժամերին՝ այցելություններ առաջնորդարանում: Պահանջյան վարժարանի հոգաբարձության և ապա ծանոթ դրագիտուհի տիկին էմմա Ռամոս Մեխիայի:

Երեկոյան ժամը 4-ին՝ Վեհափառ Հայրապետի այցը Ֆլորես թաղի Արծրունյան ազգային վարչության և Վարագա ս. Խաչ եկեղեցին:

Երեկոյան ժամը 9-ին «Մարո» հնչակյան տիկնանց, «Տխրունի» ուսանողական երիտասարդաց և «Շարժում» թերթի խմբագրությունն ու Մշակութային ընկերությունը Հայոց Հայրապետի պատվին մեծ ընդունելություն են կազմակերպում ամերիկյան կլուբի մեջ՝ մասնակցությամբ ավելի քան 500 հրավիրյալների:

Հունիսի 22-ին՝ շաբաթ.—Ժամը 11-ին Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդարանում ընդունեց այցելությունը Բուենոս-Այրեսի հուլյն օրթոդոքս եկեղեցու պատվիրակության:

Ժամը 1-ին առաջնորդարանում Վեհափառ Հայրապետին սեղանակից եղան Բուենոս-Այրեսի ծանոթ երկու ազգայիններ և Մայր Աթոռի բարերարներ պրնթ. Տիգրան Մյուրեքյանը և Գևորգ Սարաֆյանը, ինչպես նաև հարգված ու սիրված բժիշկ Մկրտիչ Սերոբյանը:

Երեկոյան ժամը 5-ին Վեհափառ Հայրապետը ս. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցում նախագահում է կիրակամտի ժամերգությանը:

Ժամը 7-ին առաջնորդարանում ընդունում է տիկնանց և զանազան կազմակերպությունների ներկայացուցիչներին:

Հունիսի 23-ին՝ կիրակի.—Առավոտյան ժամը 10-ին հայրապետական ս. պատարագ և քարոզ՝ Բուենոս-Այրեսի հայոց ս. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցում: Մովածավալ բաղմունքով:

Հավարտ ս. պատարագի առաջնորդարանում Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է այցելությունը «Կոմիտաս» երգչախմբի՝ ղեկավար պրոֆ. Մանուկ Հալեբուտյանի ղլխավորությամբ:

Ժամը 6-ին Վեհափառ Հայրապետը նախագահում է Հ. Մ. Ը. Մ.-ի Ռամոս Մեխիա արվարձանի մեջ իր պատվին կազմակերպված սկաուտական տողանցին և ապա թե-

յասեղանին, որին մասնակցում էին 400 հրավիրյալներ և 170 արհեստի և արհեստագործներ:

Հունիսի 24-ին՝ երկուշաբթի.—Առավոտյան ժամերին առաջնորդարանում Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է այցելությունը Մխիթարյան հայրերի՝ խաչատուր վրդ. վրթմանեայանի զխավորությունը, և ապա հայ ավետարանական համայնքի ներկայացուցիչներին, Հաճնի հայրենակցական, Այնթապի հայրենակցական, «Սևան» թերթի և Մշակութային ընկերության, և ապա երաժշտագետ-երգահան Ալիսա Թերզյանի և արգենտինացի դիրիժոր մանսուրո խոսե Ուդրիկես Ֆորեի, որը այցելել է Սովետական Հայաստան և Երևան:

Ժամը 4-ին Վեհափառ Հայրապետը այցելում է Վիսենթի Լոպեսի հայ ազգային վարժարանն ու մանկապարտեզը, ուր սովորում են 80 աշակերտ-աշակերտուհիներ:

Երեկոյան ժամը 8-ին Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու երիտասարդաց կազմակերպությունը «Սինդանո» կլուբի մեջ հանդիպում է կազմակերպում Վեհափառ Հայրապետի հետ, որին ներկա են լինում արգենտինահայ համալսարանականների միությունը, Հ. Բ. Բ. միության երիտասարդաց լիգան, Հ. Մ. Բ. Մ.-ի երիտասարդացը, արգենտինահայ մշակութային երիտասարդաց միությունը, Արմենիա, Մարո հնչական, Տիտուրի, դստերը Վարդանանց, «Կոմիտաս» երգչախումբը, և Գրի-

Վեհափառ Հայրապետը և Արգենտինայի հանրապետության նախագահ գեներալ Կառլոս Օնգանիան (Բուենոս-Այրես, 1968 թ. հունիսի 28)

Ժամը 1-ին առաջնորդարանում Վեհափառ Հայրապետին սեղանակից եղան Բուենոս-Այրեսի հոգևոր հովիվներն ու քահանա հայրերը, տ. Հարություն Ժ. վրդ. Մուշյանը, տ. Վաղգեն վրդ. Քեշիշյանը, տ. Նորայր ավագ քհն. Տեր-Խորենյանը, տ. Շավարշ քհն. Մեհրաբյանը, տ. Մեղրակ քհն. Խաչատրյանը:

Գոր Լուսավորիչ կրթական հաստատության շրջանավարտից միությունը, Հայ ծայն, Հանդիպում հայրենիքի հետ, Արմենիա ուղի ժամերի և այլ երիտասարդական կազմակերպության ներկայացուցիչներ և անդամներ՝ շուրջ 300 երիտասարդ-երիտասարդուհիներ:

Վեհափառ Հայրապետը ողջունում է ներ-

կայությունը այս խոստումնալից երիտասարդական կազմակերպությունների և անում մի շարք թեկադրություններ, որոնք պարտադիր պետք է լինեն բոլոր հայ երիտասարդներին, որոնցից թեև յուրաքանչյուրը ունի իր գործունեության առանձին ծրարը ու նպատակը, բայց բոլորը պետք է գիրն ու նպատակը, բայց բոլորը պետք է միասնական լինեն հայ եկեղեցուն, հայ մշակույթին և արգենտինյան այդ բարի և օրհնյալ երկրին հավատարմության և նվիրումով իրենց գործունեության մեջ:

Հունիսի 25-ին՝ երեքշաբթի.—Առավոտյան ժամը 10-ին Վեհափառ Հայրապետը հանդիսավորապես ծաղկեպսակ է զետեղում Իսենոս-Ալքեսի Սան Մարտինո հրապարակի կենտրոնում բարձրացող Արգենտինայի ազատարար զորավար Սան Մարտինի հուշարձանի առաջ:

Պատվո զինվորական պահակախումբը պատիվներ է ընծայում Հայոց Հայրապետին:

Ժամը 12-ին Վեհափառ Հայրապետը այցելում է Վալենտին-Ալսինայի Վերմյան կրթական հաստատությունը, ուր սովորում են շուրջ 500 աշակերտ-աշակերտուհիներ, մանկապարտեզի, նախակրթարանի և երկրորդական վարժարանների բաժիններում: Հայոց Հայրապետին ողջունում է տնօրեն պրն. Հովհ. Տեվեճյան: Տեղի է ունենում աշակերտական հանդիսություն, ուր Հայոց Հայրապետը իր օրհնությունն ու պատգամն է տալիս բոլոր ներկաներին:

Հետ միջօրեի ժամը 5-ին Վեհափառ Հայրապետը պաշտոնական այցելություն է տալիս Արգենտինայի արտաքին գործոց նախարար Նիքանոր Կոստա Մենդեսին:

Հայոց Հայրապետն ու պրն. նախարարը ճառեր են փոխանակում ջերմ մթնոլորտում:

Երեկոյան ժամը 6-ին Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու եղբայրակցության ս. Գրիգոր Լուսավորիչ աղոթարանի մեջ Վեհափառ Հայրապետը ներկա եղավ աղոթքի մասնավոր արարողության, ապա վարչությունը թելով պատվեց Հայոց Հայրապետին: Երեկոյան ժամը 9-ին Սահակ Պահլավյանի ամբողջությամբ դպրոցի հոգաբարձությունը դպրոցի ընդարձակ սրահում մեծ ընդունելությամբ պատվում է Հայոց Հայրապետին՝ մասնակցությամբ 300 հրավիրյալների:

Հունիսի 26-ին՝ չորեքշաբթի.—Առավոտյան ժամը 12-ին Վեհափառ Հայրապետը պաշտոնական այցելություն է տալիս Արգենտինայի հանրապետության նախագահ, Նորին վսեմություն զենեբալ Կառլոս Օնդանիային՝ նախագահական շքեղ պալատում:

Հայոց Հայրապետն ու հանրապետության

մեծահարգ նախագահը ողջունի և բարի գալստյան ճառեր են փոխանակում: Զերմ զրույցի ընթացքում Հայոց Հայրապետը պրն. նախագահի կուրծքը զարդարում է ս. Գրիգոր Լուսավորիչ առաջին կարգի ազամանդակու շքանշանով:

Ժամը 12.30-ին Վեհափառ Հայրապետը այցելում է Արգենտինայի Ազգային դերագույն ատյանի նախագահ դոկտ. Էդվարդո Օրթիսի արդարադատության պալատը:

Ժամը 1-ին Վեհափառ Հայրապետը բարեհաճում է օրհնել պրն. Արմեն Պերկալիի հյուրընկալ հարկի տակ իր պատվին կազմակերպված ընտանեկան սեղանը:

Ժամը 4-ին, հանուն Վեհափառ Հայրապետի, տ. Բարզեն արքեպ. Ապատյանը, տ. Կոմիտաս, տ. Տիրայր Կալսկոպոսները և Արթուր Հատիտյանը այցելում են Վիթա Սալտադի թաղի Սահակ Պահլավյան ամբողջօրյա վարժարանը, ուր սովորում են շուրջ 200 աշակերտ-աշակերտուհիներ:

Պատվիրակության պատվին դպրոցի հոգաբարձությունն ու տեսչությունը թեյասեղան են կազմակերպում:

Երեկոյան ժամը 7.30-ին առաջնորդարանում Վեհափառ Հայրապետին է այցելում Արգենտինայի կարդինալ Նորին Վսեմություն Անտոնիո Կաթիանոն՝ ընկերակցությամբ Խուան Կառլոս Առամպուրի արքեպիսկոպոսի և Կրասեպի Կալսկոպոսի:

Երկու հոգևոր պետերի և նրանց շքախմբերի միջև տեղի է ունենում սրտագին զրույց՝ էկումենիկ ոգով:

Երեկոյան, ավելի ուշ, ժամը 9-ին, Վեհափառ Հայրապետը ս. Գրիգոր Լուսավորիչ կրթական հաստատության փոքր դահլիճում հանդիպում է ունենում Բուենոս-Ալիքսում ապրող նախկին ռումինահայերի հետ և նրանց համար մասնավոր դասախոսություն է կարդում ս. Գրիգոր Նարեկացու կյանքի և գործունեության և մանավանդ «Նարեկ»-ի գաղափարական բովանդակության և հոգևոր արժեքի մասին:

Հունիսի 27-ին՝ հինգշաբթի.—Վեհափառ Հայրապետը այսօր, ժամը 12-ին, բարեհաճում է ճաշել «Հայ կեդրոն»-ի մեծ սրահում՝ ս. Գրիգոր Լուսավորիչ վարժարանաց խնամատար մայրերի հրավերով, դպրոցի ավելի քան 700 աշակերտության, ուսուցչական կազմի և վարչության անդամների հետ:

Այդ օրը դպրոցը նշում է նաև տեսուչ տ. Հարություն Ժ. վրդ. Մուշյանի ծննդյան 50-ամյակը:

Երեկոյան ժամը 7.30-ին Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդարանում հանդիպում է ունենում արգենտինահայ ուսուցիչների հետ, որոնց հայ դպրոցների հայկական և տեղա-

կան բաժիններում պատասխանատու և կարևոր աշխատանքներ են կատարում: Վեհափառ Հայրապետը ողջունում է նրանց և օրհնում նրանց կրթանվեր աշխատանքը:

Հունիսի 28-ին՝ ուրբաթ.—Առավոտյան ժամերին Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդարանում ընդունում է այցելություններ մի շարք հայրենակցական մարմինների, «Համազգային» թերթի խմբագրությանը և հայ մասոնների տեղական մասնաճյուղի:

Իր սան մեջ պատվում է Հայոց Հայրապետին: Ընդունելությանը ներկա են շուրջ 400 հրավիրյալներ: Հայոց Հայրապետի ոտքերի առաջ, ըստ հաճնցիների ավանդական սովորության, մատաղ է մորթվում:

Հունիսի 29-ին՝ շաբաթ.—Առավոտյան ժամը 11-ին տ. Կոմիտաս եպիսկոպոսը և Արթուր Հատիտյանը, հանուն Վեհափառ Հայրապետի, այցելում են Բուենոս-Այրեսում սովետական դեսպանատուն:

Վեհափառ Հայրապետը ծաղկեպսակ է զետեղում Բուենոս-Այրեսում՝ զորավար Սան Մարտինի հուշարձանի առաջ (1968 թ. հունիսի 25)

Ժամը 1-ին Վեհափառ Հայրապետը պր. Արտաշես Պոյաճյանի հյուրընկալ հարկի տակ օրհնում է նրա սեղանի աղն ու հացը:

Հետ միջօրեի ժամը 4-ին Վեհափառ Հայրապետը այցելում է Փալիրմոյի թաղի մեջ Մխիթարյան հայրերի վարժարանը, ուր տեսչությունը, հոգաբարձությունն ու ծնողական խորհուրդը թեյասեղանով պատվում ու մեծարում են Հայոց Հայրապետին:

Երեկոյան ժամը 8-ին առաջնորդարանում Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է «Արար» երգչախմբի անդամ-անդամուհիներին:

Նույն երեկոյան, ավելի ուշ, ժամը 10-ին, Հաճնի հայրենակցական միության կենտրոնական վարչությունը ճաշկերույթով

Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդարանում ընդունում է մի շարք այցելություններ և ժամը 12-ին օրհնում է սեղանը տեր և տիկին Վարդան Բարակյան ընտանիքի:

Այսօր Գորտոպա է մեկնում, Վեհափառ Հայրապետի բարեհաճ կարգադրությամբ, շրախմբի անդամ տ. Տիրալը եպս. Մարտիրոսյանը՝ Հայոց Հայրապետի ողջունն ու օրհնությունը տալու, պատարագելու և Բանին կենաց քարոզությանը մխիթարելու հավատացյալներին:

Հունիսի 30-ին՝ կիրակի.—Ժողովրդական խանդավառ մթնոլորտի մեջ այսօր առավոտյան ժամը 11-ին Վեհափառ Հայրապետը կատարում է օծումը Վիսենթե Լոբոսի թաղում հայոց նորակառույց ս. Գևորգ՝ եկեղե-

ցու և Բանին կենաց քարոզության միությանը և Բանին կենաց քարոզության միությանը և Բանին կենաց քարոզության միությանը:

Ս. Մարտիկյանի վրա առաջին պատերազմը մատուցում է հայրապետական պատվիրակ սրբազանը:

Ս. Գևորգ եկեղեցին կառուցվել է մասնավորաբար վերջին տարիներին Ստամբուլից և երգադիվան հայերի ջանքերով: Եկեղեցու կողքին գործում է նաև նորակառույց «Գույումճյան ազգային վարժարան»-ը:

Ս. Պատարագից հետո խառնական «Նինո» ակումբում Հայոց Հայրապետի պատվին տրվում է ճաշկերույթ, որին ներկա են լինում հայ և օտար 800 հրավիրյալներ:

Երեկոյան ժամը 8-ին Վեհափառ Հայրապետի բարձր նախագահության ներքո տեղի է ունենում «Հայ կեդրոն»-ի մեծ սրահում ս. Գրիգոր Լուսավորիչ կրթական հաստատության երեք վարժարանների կիսամյա հանդեսը՝ ի պատիվ Հայոց Հայրապետի:

Գործադրության է դրվում խնամքով ու ճաշակով պատրաստված գեղարվեստական ծրագիրը, որը արժանացավ Վեհափառ Հայրապետի բարձր գնահատության և ուշադրության:

Վեհափառ Հայրապետը աշակերտությանն ուղղած բովանդակալից մի պատգամով իր հայրապետական ուրախությունն ու գոհունակությունն է հայտնում և իր օրհնությունն է տալիս Կեդրոնական վարչությանը, տեսուչ տ. Հարություն Ժ. վրդ. Մուշեղյանին, ուսուցչական կազմին ու աշակերտությանը:

Հուլիսի 1-ին՝ երեկոյաբայրի.— Առավոտյան ժամը 12-ին առաջնորդարանում ս. Գրիգոր Լուսավորիչ դպրոցների ծնողական խորհուրդը ի պատիվ Հայոց Հայրապետի ճաշկերույթ են կազմակերպում:

Հետ միջօրեի ժամը 5-ին Պաշտոնապետի հայելիազարդ սրահում Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու եկեղեցասեր տիկնանց կազմակերպությունը թեյասեղանով պատվում է Հայոց Հայրապետին: Բնագունեությունը ներկա են լինում ավելի քան 300 անդամուհիներ և համակիրներ: Վեհափառ Հայրապետը օրհնում է միության անդամուհիներին և տալիս իր պատգամը:

Նույն օրը, երեկոյան ժամը 9-ին, շքախմբի անդամ և «Էջմիածին» ամսագրի խմբագիր Արթուր Հատիտյանը «Հայ կեդրոն»-ի սրահում դասախոսություն է կարդում «Հայ մշակույթի միջազգային դերը» թեմայի շուրջը, որին ներկա են լինում ավելի քան 600 ունկնդիրներ՝ մեծ մասամբ երիտասարդություն:

Երեկոյան ժամը 10-ին Վեհ. Հայրապետը իր շնորհաբեր ներկայությամբ օրհնում է պրն. Պողոս և Գևորգ Սարաֆյանների ըն-

տանեկան հարկը, նրանց սեղանի աղն ու հացը:

Հուլիսի 2-ին՝ երեկոյաբայրի.— Առավոտյան ժամը 10.30-ին Վեհափառ Հայրապետը փոխադարձ այցելություն է տալիս Արգենտինայի կարդինալ Անտոնիո Կաթոլիանոյին:

Հայոց Հայրապետին ընկերակցում էին տ. Բաբգեն, տ. Կոմիտաս, տ. Տիրայր սրբազանները, տ. Հարություն, տ. Վազգեն վարդապետները, «Էջմիածին» ամսագրի խմբագիր Ա. Հատիտյանը:

Ժամը 1-ին առաջնորդարանում Վեհափառ Հայրապետին սեղանակից է լինում բանաստեղծուհի Ալիսա Կիրակոսյանը՝ հոր և մի քանի այլ մտավորականների հետ:

Երեկոյան ժամը 7-ին Վեհափառ Հայրապետը իր շքախմբով ներկա գտնվեց Ալվեսար հյուրանոցի սրահում իր պատվին Հայ օգնության միության (ՀՕՄ) կազմակերպած մեծ թեյասեղանին, որին ներկա են գտնվում շուրջ 300 անդամուհիներ և համակիրներ:

Վերջում Հայոց Հայրապետը իր պատգամը տալով օրհնում է միության անդամուհիներին:

Ավելի ուշ, գիշերվա ժամը 10-ին, արգենտինահայ կենտրոնական վարչությունը Հայոց Հայրապետի պատվին առաջնորդարանում ողջերթի ճաշկերույթ է կազմակերպում, որին ներկա են լինում, հայրապետական պատվիրակ սրբազանի գլխավորությամբ, Կեդրոնական վարչության անդամները:

Հուլիսի 3-ին՝ շաբաթբայրի.— Առավոտյան ժամերին՝ այցելություններ առաջնորդարանում:

Հետ միջօրեի ժամը 6-ին առաջնորդարանում Վեհափառ Հայրապետը դիտում է 1960 թվականի հայրապետական այցելության կինոժապավենը:

Ժամը 8-ին Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդարանում ընդունում է այցելությունը Սան-Պաբլոյի վարչության ներկայացուցիչներ պրն. Գառնիկ Պաշտոյանի և Ժողովի Տիգրանյանի, որոնք անձամբ եկել էին Հայոց Հայրապետին ողջունելու հանուն Սան-Պաբլոյի հայության և վարչության ու նրան առաջնորդելու Սան-Պաբլո:

Ավելի ուշ, գիշերվա ժամը 10-ին, Բուենոս-Այրեսի ծանոթ ազգայիններից և Մայր Աթոռի բարերար տեր և տիկին Տիգրան Մյորաբյանները իրենց բնակարանի մեջ Հայոց Հայրապետի պատվին կազմակերպել էին ընդունելություն՝ ավելի քան 100 բարձրաստիճան պետական և հայ ծանոթ դեմքերի մասնակցությամբ:

Հուլիսի 4-ին՝ երեկոյաբայրի.— Առավոտյան ժամը 12-ին Ալեգրա Դիարբեքիրյան-Պետ-

րոտյանը և ամուսինը՝ Սարգիս Պետրոսյանը, իրենց ծավալներ՝ քնակարանում Հայոց Հայրապետի պատվին ընդունելություն են կազմակերպում՝ ընտանեկան շրջանակի մեջ, որին ներկա է լինում նաև Մայր Աթոռի բարերար պր. Սարգիս Դիարբեքիյանը:

Երեկոյան ժամը 9-ին համագաղութային ողջերթի ճաշկերույթ՝ ի պատիվ Հայոց Հայրապետի, 750 հրավիրյալների մասնակցությամբ, արգենտինյան Ռուրալ ընկերու-

մարանի, Մայր Աթոռի շինարարական, տնտեսա-ֆինանսական և ներքին թեմերի կաղամակերպչական պատկերը:

Երեկոյան ժամը 9-ին Վեհափառ Հայրապետի օրհնությամբ և ներկայությամբ կատարվում է Մարաշի հայրենակցական միության նորակառույց Մարաշ—Հայաստան տան հանդիսավոր բացումը՝ ի ներկայության ավելի քան 500 մարաշցիների և այլ հրավիրյալների:

Վեհափառ Հայրապետի այցը ս. Գրիգոր Լուսավորիչ նախակրթարան (Բուենոս-Այրես, 1968 թ. հունիսի 27)

թյան սրահում: Հանուն ընդունելության հանձնախմբի ողջերթի ճառեր են արտասանում պր. Գևորգ Մարաֆյանը՝ իսպաներեն լեզվով, և պր. Հովհ. Տեվեճյանը՝ հայերեն: Վերջում Հայոց Հայրապետը իր օրհնությունն ու պատգամն է տալիս բոլոր ներկաներին և օրհնում Արգենտինան ու նրա հյուրընկալ ժողովուրդը:

Հուլիսի 5-ին՝ ուրբաթ. — Ամբողջ օրը Վեհափառ Հայրապետը ողջերթի այցելություններ է ընդունում առաջնորդարանում:

Ժամը 12-ին Վեհափառ Հայրապետի պատվին տրվում է ողջերթի ճաշկերույթ՝ Կենտրոնական վարչության, հայրապետական ընդունելության հանձնախմբի կողմից: Ս. Օծությունը ճաշկերույթի ընթացքում խոսում է մասնավորաբար Մայր Աթոռ ս. Էջմիածնի մասին՝ ներկայացնելով ընդհանուր գծերի մեջ միարանություն, հոգևոր ճե-

Հայոց Հայրապետի բարձր պատվին տրվում է և՛ թեյասեղան, և՛ ճաշկերույթ:

Հունիսի 6-ին՝ շաբաթ. — Վեհափառ Հայրապետը հրաժեշտ է առնում Արգենտինայի հայությունից սրտագին ու անմոռաց տպավորություններով:

Առավոտյան ժամը 11-ին Վեհափառ Հայրապետը եկեղեցական թափուրով առաջնորդվում է ս. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցին, ուր աղոթելուց և իր հրաժեշտի պատգամն ու օրհնությունը հաղորդելուց հետո բոլոր ներկաներին, առաջնորդվում է ս. Գրիգոր Լուսավորիչ կրթական հաստատությանը առերթի Կենտրոնական վարչության նոր զնած հողամասը՝ օրհնելու երկրորդական վարժարանի նորակառույց շենքի հողն ու բարը, ժողովրդի խանդավառ ցույցերի և ծափերի մեջ:

Հանդիսավոր իրադրության մեջ կատար-

վում է դպրոցի հիմնաքարի օրհնությունը՝ կնքամայրությունը տիկին Քաթին Սեֆերյանի: Ն. Ս. Օծությունը շնորհավորում է Հայրապետական պատվիրակ սրբազանին, կենտրոնական վարչությանը՝ այս գեղեցիկ ու կրթանվեր ձեռնարկի հաջողության համար, և ապա օրհնում հայ ժողովրդին:

Այնուհետև Վեհափառ Հայրապետը նույնպիսի հանդիսությունը առաջնորդվում է Բունդոս-Այրեսի էսեյայի օղանավակայանը՝ Ուրուգվայ մեկնելու համար:

Հայոց Հայրապետին և շքախմբի անդամներին ձանապարհում են պետական բարձրատիճան ներկայացուցիչներ, հոգևորական դասը, կենտրոնական վարչության, ընդունելության հանձնախմբի անդամները, աղագային, բարեգործական, մշակութային, երիտասարդաց, տիկնանց բոլոր կազմակերպություններն ու ժողովրդի հոծ բազմությունը՝ խանդավառ արտահայտություններով, արցունքով և բարեմաղթություններով:

Վեհափառ Հայրապետին ընկերակցում են Հայրապետական պատվիրակ սրբազանը, շքախմբի մնայուն անդամները և, հանուն կենտրոնական վարչության՝ պրն. Հովհաննես Ստեփանյանը:

Վեհափառ Հայրապետը Մոնտեվիդեոյում

Հուլիսի 6-ին՝ շաբաթ.—Երեկոյան ժամը 6-ին Վեհափառ Հայրապետը ինքնաթիռով ժամանում է Ուրուգվայի մայրաքաղաք Մոնտեվիդեո: Ժողովրդական խանդավառ դիմավորում: Մամուլի ասուլիս՝ օղանավակայանում: «Հրաշափառ»-ով մուտք՝ հայոց ս. Ներսես Շնորհալի եկեղեցին, ուր ողջունում և օրհնում է ժողովրդի բազմությանն ու գաղութային վարչությանը, ընդունելության հանձնախմբի անդամներին: Ապա իր շքախմբով առաջնորդվում է ժովեգրյա Պարկե հյուրանոցը, ուր տեղի է ունենում հայ և օտար մամուլի ասուլիս, և ժամը 10-ին վարչությունն ու ընդունելության հանձնախումբը բարի գալստյան առաջին ընդունելությունն են կազմակերպում: Ընդունելության մասնակցում են նաև «Կոմիտաս», «Հայ կեդրոն», «Հայրենիքի արձագանք», «Ռադիո Արմենիա», «Հայ-ուրուգվայական բարեկամություն» և «Ուսանողական հայ լսարան» ռադիոժամերի ներկայացուցիչները:

Հուլիսի 7-ին՝ կիրակի.—Առավոտյան հայրապետական ս. պատարագ և քարոզ՝ Մոնտեվիդեոյի հայոց ս. Ներսես Շնորհալի եկեղեցում: Ս. պատարագին ներկա են՝ պատական նվիրակ մոնսեյնյոր Բրյունիերին և Ուրուգվայի արքեպիսկոպոս Կառլոս Բարթեմիս Ի. քույր եկեղեցիների և հարանվանու-

թյանց ներկայացուցիչները:

Ժամը 3-ին համագաղութային բարի գալստյան ընդունելություն՝ ի պատիվ Հայոց Հայրապետի Կուսակալ Ուրուգվայի շքեղ ու հայելադար սրահում՝ մասնակցությունը հայ է օտար 400 հրավիրյալների, պետական ու եկեղեցական ներկայացուցիչների: Գաղութային վարչության ատենապետ Միսաք Գույումձյանը, հանուն Ուրուգվայի ողջ համայնքի, ողջունում է Հայոց Հայրապետի շնորհաբեր այցելությունը:

Երեկոյան ժամը 8-ին հյուրանոցի ընդունելության սրահում Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է այցելությունը ուրուգվահայ տիկնանց, օրիորդաց, երիտասարդաց, բարեգործական, հայրենակցական, ուսանողական, շուրջ 35 կազմակերպությունների, միությունների անդամներին հավաքաբար և դրույց ունենում նրանց հետ՝ հայրենասիրական ջերմ մթնոլորտում:

Հուլիսի 8-ին, երկուշաբթի օրը, ժամը 10-ին՝ Վեհափառ Հայրապետի այցը Ուրուգվայի արտաքին գործոց մինիստր Վինանսի Ֆլորեսին:

Ժամը 11-ին հյուրանոցում Վեհափառ Հայրապետին է այցելում Ուրուգվայի հընչակյան կուսակցական տեղական մասնաճյուղը:

Ժամը 3-ին Վեհափառ Հայրապետը այցելում է «Արմենիա» տեղական դպրոցը համար 156 էսգուելա Արմենիա, ուր նրա բարձր պատվին գործադրության է դրվում գեղարվեստական մի մասնավոր ծրագիր: Ապրիլյան եղեռնի հիսունամյակի առիթով, Ուրուգվայի կառավարության որոշումով, ի հարգանս հայ ժողովրդի նահատակների, տեղական ուրուգվայական դպրոցներից մեկը կոչվում է «Արմենիա»: Ուրուգվայահայ հասարակությունը գուրգուրանքով է շրջապատել այս դպրոցը:

Ժամը 4-ին Վեհափառ Հայրապետը այցելում է ս. Ներսես Շնորհալի եկեղեցուն առնթեր հայ աղագային վարժարանը, ուր սովորում են շուրջ 150 աշակերտ-աշակերտուհիներ, մինչև նախակրթարանի 5-րդ դասարանը: Աշակերտությունը իր երգերով, արտասանություններով խորապես ուրախացնում է Հայոց Հայրապետի սիրտը:

Ժամը 6-ին Վեհափառ Հայրապետը պաշտոնական այցելություն է տալիս Ուրուգվայի պառլամենտի նախագահ և կառավարության փոխ-նախագահ Ալբերտո Արգալլահին:

Հայոց Հայրապետն ու պառլամենտի մեծահարգ նախագահը ճառեր են փոխանակում՝ սրտագին մթնոլորտում:

Ժամը 10-ին հայ աղագային վարժարանի

սրահում ուրուզվալահալությունը ողջերթի մեծ ճաշկերույթով պատվում ու մեծարում է Հայոց Հայրապետին:

Հուլիսի 9-ին՝ երեքշաբթի.—Առավոտյան ժամը 10-ին Վեհափառ Հայրապետը, ընկերակցությամբ տ. Կոմիտաս հախկոպոսի,

այցելում է Մոնտեվիդեոյի պապական նվիրակ մոնսինյոր Անտոնիո Բրյունիերին, նրա ապարանքում:

Ժամը 5-ին Հայոց Հայրապետը նույնպես այցելում է Ուրուգվայի արքեպիսկոպոս Բարթեյի Կառլոսին:

Վեհափառ Հայրապետը ծաղկեպսակ է զետեղում ազգային հերոս Խոսե Արտիկասի հուշարձանի առաջ (Մոնտեվիդեո, 1968 թ. հուլիսի 9)

Արթուր Հատիտյանի, և ուրուզվալահալ գաղութային վարչության անդամների, այցելություն է տալիս Մոնտեվիդեոյում սովետական կառավարության դեսպան Իգոր Կոնստանտինովիչ Կոլոսովսկուն:

Ժամը 11-ին Վեհափառ Հայրապետը պաշտոնական այցելություն է տալիս Մոնտեվիդեո քաղաքի մեծահարգ քաղաքապետին՝ զորավար Բարթոլոմեոս Էռեռոային:

Հայոց Հայրապետն ու մեծահարգ պրն. քաղաքապետը ճառեր և հուշանվերներ են փոխանակում: Վերջում զորավար Բարթոլոմեոս Էռեռոան Հայոց Հայրապետի պատվին կոկտեյլի ընդունելություն է տալիս՝ Ուրուգվայի բարձրաստիճան պետական մարդկանց և մի խումբ հայ ծանոթ ազգայինների մասնակցությամբ:

Ժամը 4-ին, հետմիջօրեի, Վեհափառ Հայրապետը հանդիսավորապես շքեղ ծաղկեպսակ է զետեղում Ուրուգվայի ազգային հերոս և ազատարար, զորավար Խոսե Արտիկասի հուշարձանի առաջ: Հայոց Հայրապետին զինվորական պատիվներ են ընծայվում:

Ժամը 4.30-ին Վեհափառ Հայրապետը

Ժամը 7-ին գաղութային վարչությունն ու ընդունելության հանձնախումբը հյուրանոցում Հայոց Հայրապետի պատվին ողջերթի ընդունելություն են կազմակերպում, նեղ շրջանակում:

Սրբիտյան ժամը 8-ին Մոնտեվիդեոյի մեծահարգ պրն. քաղաքապետը իր հարգելի տիկնոջ հետ ազգային թատրոնի շքեղ սրահի մեջ Հայոց Հայրապետի պատվին թատերական հանդիսություն են կազմակերպում, ուր ներկայացվում է Մուլերի «Տարտյուֆ»-ը: Ուրուգվայի ողջ հայ համայնքը հյուրն է լինում քաղաքապետի՝ Հայոց Հայրապետի շնորհաբեր այցելության առիթով:

Հուլիսի 10-ին՝ չորեքշաբթի.—Առավոտյան Վեհափառ Հայրապետը հրաժեշտ է առնում ուրուգվայահայ համայնքից և հովվապետական այցելության է մեկնում Բրավիլիա՝ Սան-Պալո քաղաքը:

Վեհափառ Հայրապետը Բրավիլիայում

Հուլիսի 10-ին՝ չորեքշաբթի.—Հետմիջօրեի ժամը 3-ին, երկրորդ անգամ լինելով, հայրապետական այցելությամբ Սան-Պալ-

լը է ժամանում Վեհափառ Հայրապետը՝ ընկերակցությամբ հայրապետական պատվիրակ տ. Բարգեն արքեպ. Ապատյանի, շքախմբի մնայուն անդամների՝ տ. Կոմիտաս, տ. Տիրայր եպիսկոպոսների և «Էջմիածին» ամսագրի խմբագիր Ա. Հատիտյանի:

Սան-Պավլոյի Կոնկոնեսաս միջազգային օդանավակայանում՝ սրտագին դիմավորում: Հանուն քաղաքապետի Հայոց Հայրապետին է հանձնվում քաղաքի բանալին, և Ն. Ս. Օծուկյունը համարվում է թանկագին հյուրը Բրազիլիայի ժողովրդի և կառավարության: Մամուլի ասուլիս՝ օդանավակայանում: Ապա «Հրաշափառ»-ով մուտք՝ հայոց ս. Գևորգ եկեղեցին, օրհնություն և ողջույն՝ բազմահազար հայության: Այնուհետև Հայոց Հայրապետը իր շքախմբով առաջնորդվում է Հաճի Սարգիս Սեմերճյանների Սան-Պավլոյի ապարանքը, ուր մնում է մինչև իր մեկնումի օրը՝ վայելելով Կենտրոնական վարչության և Սեմերճյան ընտանիքի հյուրասիրությունը:

Երեկոյան ժամը 9-ին «Հայ կեդրոն»-ի սրահում վարչությունը, ազգային ներկայացուցչական մարմինն ու ընդունելության հանձնախումբը սեղմ շրջանակի մեջ, 80 հոգու մասնակցությամբ, բարի գալստյան ճաշկերույթով մեծարում են Հայոց Հայրապետին:

Հունիսի 11-ին՝ հինգշաբթի.—Առավոտյան ժամը 10-ին Վեհափառ Հայրապետը շքեղ ժողկույտով է զետեղում Իբիրանկայի անկախության հուշարձանի առաջ:

Ժամը 11-ին Հայոց Հայրապետը պաշտոնական այցելություն է տալիս Սան-Պավլոյի դուվերնոր-նահանգապետ Ռոբերտո Աբրեիո Սուդրեին՝ սրտագին հարգանքի և մեծաբանքի մթնոլորտում: Հայոց Հայրապետի և մեծահարգ նահանգապետի միջև տեղի է ունենում ցերմ գրույց:

Ժամը 12-ին Վեհափառ Հայրապետը պաշտոնական այցելություն է տալիս Սան-Պավլոյի քաղաքապետ դոկտ. Ֆարիա Լիմային, ուր արժանանում է բացառիկ պատիվների և հարգանքի:

Ժամը 1-ին Վեհափառ Հայրապետը մասնավոր հուրն է լինում Սան-Պավլոյի հայոց Կենտրոնական վարչության անդամ էդվարդ Ղուկասյանի, որը Հայոց Հայրապետի պատմին ընդունելություն է կազմակերպում Ժողի հայտնի ահումում՝ մասնակցությամբ ավելի օրան 50 օտար և հայ հրավիրյալների:

Ժամը 5-ին, հանուն Վեհափառ Հայրապետի, տ. Բարգեն և տ. Տիրայր սրբազանները, «Էջմիածին» ամսագրի խմբագիրն ու Կենտրոնական վարչության ատենապետ Լյուսյն. Գարեգին Թյուֆեհյանը փոխադարձ

այցելություն են տալիս Սան-Պավլոյի կաթոլիկ արքեպիսկոպոս կարդինալ Գոն Ակիպի Ռոսսիին, հայ կաթոլիկ և հայ ավետարանական համայնքների: Երեկոյան ժամը 9-ին Վեհափառ Հայրապետը օրհնում է սր. Գառնիկ Պազարյանի նորաշեն հարկը, ուր իր պատվին կազմակերպված էր ընդունելություն, շուրջ 100 հրավիրյալների մասնակցությամբ:

Հուլիսի 12-ին՝ ուրբաթ.—Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդարանում ժամը 11-ին հայրապետական պատվիրակ սրբազանի ընկերակցությամբ իր օրհնաբեր այցելությամբ պատվում է ազգային բարերար տեր և տիկին Ժորժ Ռզալլահի բնակարանը և առողջություն է մաղթում Ռզալլահիների ազնվաշուք ու պատվական մորը:

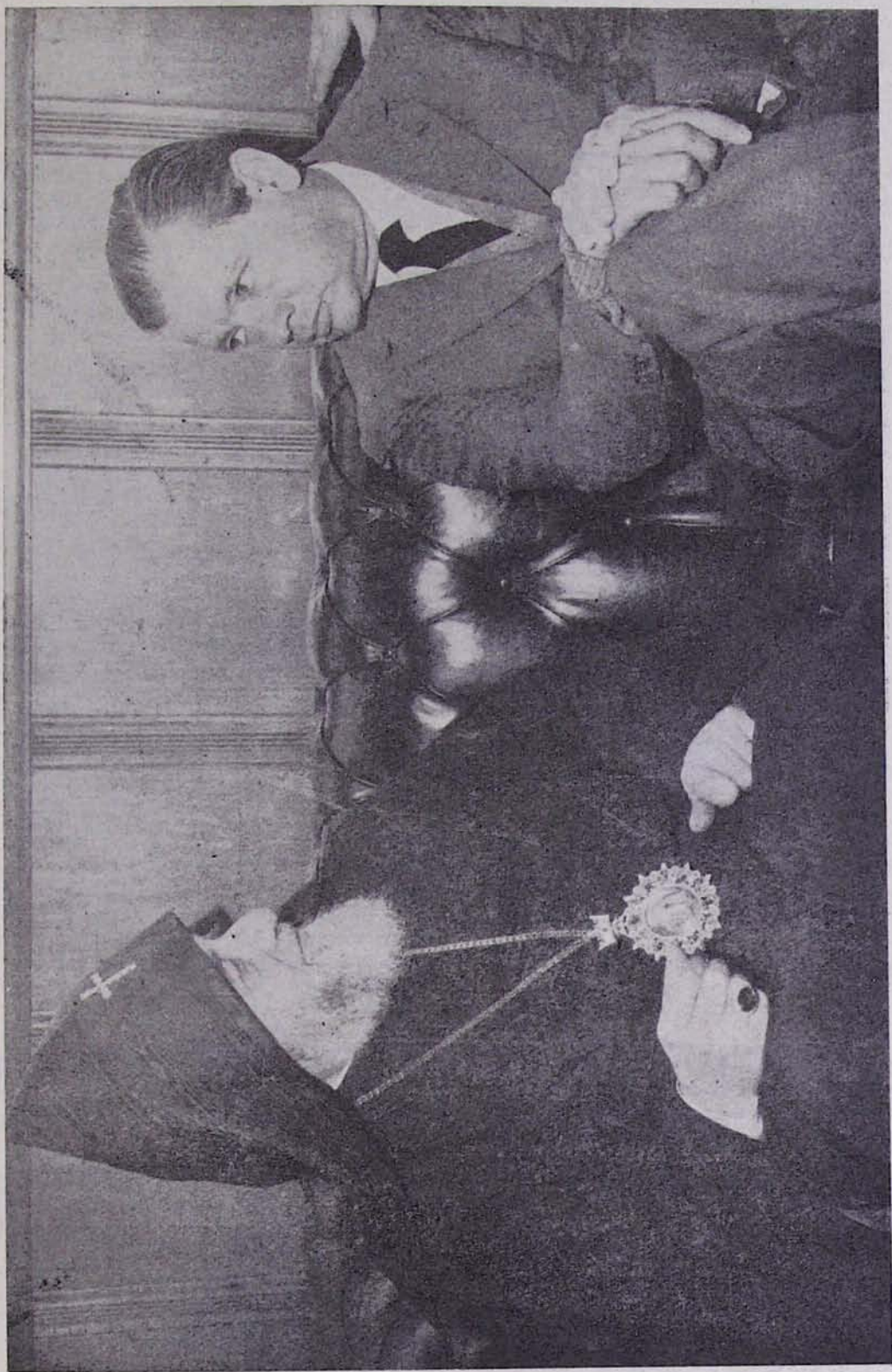
Ժամը 1-ին Հ. Բ. Ը. միության տեղական մասնաճյուղը ատենապետ Ա. Ճեֆերյանի ղեկավարությամբ Հայոց Հայրապետի պատվին ընդունելություն է կազմակերպում, Սեմերճյանների ապարանք-վիլլայում:

Երեկոյան ժամը 6-ին առաջնորդարանում Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է Սան-Պավլոյի հայկական բոլոր կազմակերպությունների, այդ թվում՝ հայրենակցական, մշակութային, բարեգործական, երիտասարդաց, տիկնանց և այլ միությունների ներկայացուցիչների, Սան-Պավլոյի համալսարանի հայկական ամբիոնի վարիչ Նսայի Գուդյանի:

Ժամը 7-ին առաջնորդարանում, Հայոց Հայրապետի նախագահությամբ և հայրապետական պատվիրակ սրբազանի մասնակցությամբ, գումարվում է Բրազիլիայի հայոց Կենտրոնական վարչության լիազումար նիստ, ուր Հայոց Հայրապետը ողջունելով ներկայությունը՝ պատվարժան բոլոր վարչականների, իր օրհնությունն է բաշխում վարչությանը՝ ապագա գործունեության լավագույն բարեմաղթություններով, և խոստում է Մայր Աթոռ ս. Էջմիածնի գործունեության և մայր հայրենիքի մշակութային նվաճումների մասին:

Ժամը 8-ին Վեհափառ Հայրապետը մեծ թափուրով ուղղվում է առաջնորդարանի մոտ Ավենիտա Սանթոս Դյումոն փողոցի հրապարակի վրա կառուցված Ապրիլյան եղեռնի հիշատակին նվիրված հուշակառույ ու գեղեցիկ հուշարձանը և խանդավառ մթնոլորտի մեջ վառում է հուշարձանի երեկոյան լույսերը: Այնուհետև տեղի է ունենում հանդիսավոր ժողովրդական միտինգ, ուր խանդավառ ճառերով հանդես են գալիս, հանուն Սան-Պավլոյի քաղաքապետի, դոկտ. Խուան Պրազի Կիտան և Վեհափառ Հայրապետը:

Երեկոյան ժամը 10-ին Սան-Պավլոյի մա-

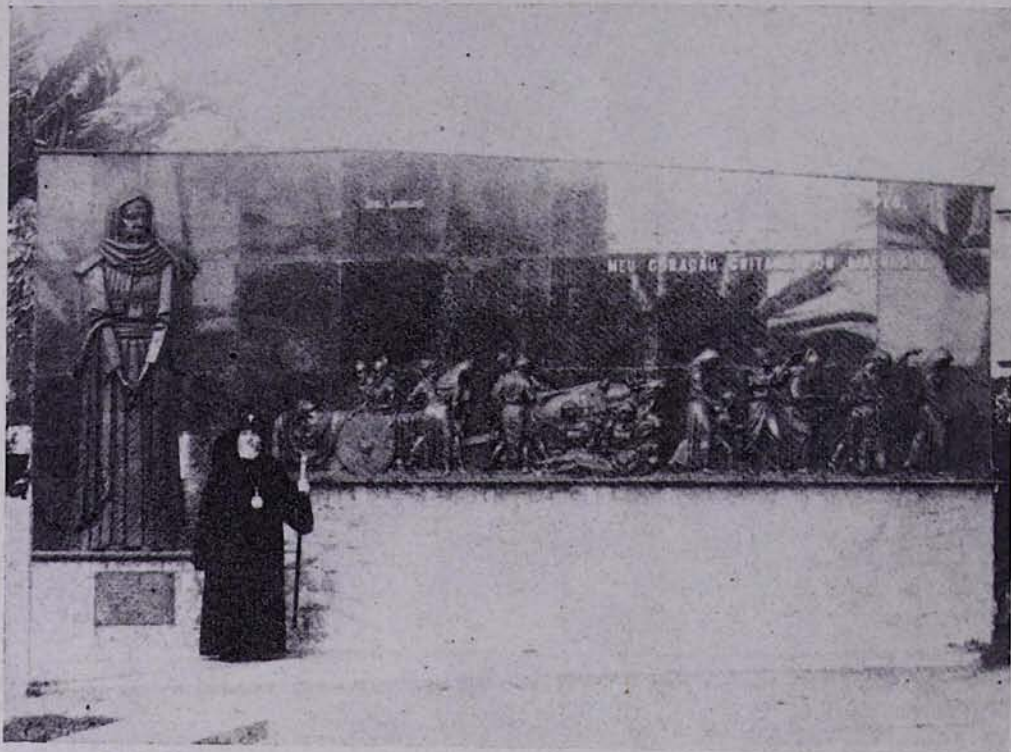
Վեհապետ Հայրապետյե և Սան-Պավոյի գովերգոր- համանգագական Դոբերտտ Արքիե Սուրբեն (Սան-Պավո, 1968 թ. հուլիսի 11)

բաշցինների հայրենակցական միությունը իր սրահում մեծ ճաշկերույթով և հանդեսով պատվում է Հայոց Հայրապետին՝ 300 հրավիրյալների մասնակցությամբ:

Հուլիսի 13-ին՝ շաբաթ. — Ժամը 12-ին Վեհափառ Հայրապետը իր շնորհաբեր ներկայությամբ պատվում է Երջանիկ Գրսաճրգյանի ընտանեկան հարկը՝ օրհնելով իր բարձր պատվին կազմակերպված ընդունելությունը: Երջանիկ Գրսաճրգյանը բարերարն

Հուլիսի 14-ին՝ կիրակի. — Առավոտյան ժամը 14-ին Վեհափառ Հայրապետը հանդիսավոր ս. պատարագ է մատուցում և քարոզում Սան-Պավլոյի հայոց ս. Գևորգ եկեղեցում:

Հավարտ պատարագի ժողովրդական հոծ բաղմունքյան մասնակցությամբ Վեհափառ Հայրապետը շքեղ ծաղկեպսակ է դնում Սան-Պավլոյի Ապրիլյան եղևոնի նահատակաց հուշարձանի առաջ, ուր և կատարվում է հո-

Վեհափառ Հայրապետը Սան-Պավլոյում՝ Ապրիլյան եղևոնի հուշարձանի առաջ
(Սան-Պավլո, 1968 թ. հուլիսի 12)

է Սան-Պավլոյում կառուցված Ապրիլյան եղևոնի հուշարձանի:

Երեկոյան ժամը 5-ին Վեհափառ Հայրապետը այցելում է Սանթանա թաղի ազգային Դուրյան վարժարանի մասնաճյուղը, ուր թաղական խորհուրդը հանդեսով և թեյասեղանով պատվում է Հայոց Հայրապետին:

Երեկոյան ժամը 9-ին Սան-Պավլոյի կենտրոնական վարչությունը, ներկայացուցչական մարմինն ու ընդունելության հանձնախումբը փառաշուք ողջերթի ճաշկերույթով պատվում են Հայոց Հայրապետին՝ համաժողովրդական ընդունելությամբ, Ֆավանոյի շքեղ սրահում, օտար և հայ ավելի քան 700 հրավիրյալների մասնակցությամբ:

գեհանգստյան մասնավոր պաշտոն:

Ժամը 2-ին Վեհափառ Հայրապետը օրհնում է իր պատվին տրված ընտանեկան ճաշը՝ տեղի և տիկին Ժողեֆ Տիշեքեյանների հյուրընկալ հարկի տակ:

Ժամը 6-ին Վեհափառ Հայրապետը այցելում է Սան-Պավլոյի արվարձաններից Օղասկոյի հայոց ս. Հովհաննես եկեղեցին, ուր մուտք է գործում «Հրաշափառ»-ով, օրհնում և ողջունում հայրենասեր և հավատացյալ իր զավակներին և ապա եկեղեցու բակում կատարում է երիտասարդական միության նոր կառուցվելիք սրահի հողի և քարի օրհնությունը:

Ժամը 9-ին Օղասկոյի հոգաբարձությունը

Հայոց Հայրապետին պատվում է Ֆորեստա ակումբում ճաշկերույթով, ուր քաղաքապետ Անտոնիո Կուասու Բիթերին Հայոց Հայրապետին է հանձնում քաղաքի բանալին:

Գիշերվա ժամը 10-ին Հաճի և Սարգիս Սևմերձյան եղբայրներն Հայոց Հայրապետին պատվում են իրենց ապարանքում, թեյասեղանով՝ ընտանեկան սեղո՝ շրջանակի մեջ:

Վեհափառ Հայրապետը Ռիո դե-Ժանեյրոյում

Հուլիսի 15-ին, երկուշաբթի օրը, առավոտյան ժամը 11-ին, Վեհափառ Հայրապետը հրաժեշտ է անում Սան-Պաուլոյի հայությունից և մեկնում Ռիո դե-ժանեյրո՝ ընկերակցությամբ հայրապետական պատվիրակ սրբազանի, իր շքախմբի, Սան-Պաուլոյի հոգևոր հովիվ արժ. տ. Աստվածատուր ավագ քհն. Գասարյանի, Կենտրոնական վարչության ատենապետ Գարեգին Թյուֆենկյանի, անդամներ պր. էդվարդ Ղուկասյանի, պր. Ավետիս Չալոբյանի, ընդունելության հանձնախմբի անդամներ պր. Ա. Ծեֆերյանի, պր. Գ. Պապարյանի, պր. Օշին Մոստիշյանի:

Ռիո դե-ժանեյրոյի օդանավակայանում ջերմ և խանդավառ դիմավորում՝ փոքրաթիվ հայ համայնքի կողմից: Հայոց Հայրապետը իր շքախմբով առաջնորդվում է Կլորիա հյուրանոց:

Ժամը 5-ին Հայոց Հայրապետը պաշտոնական այցելություն է տալիս, եկեղեցական և աշխարհական մեծ շքախմբով, Բրազիլիայի հանրապետության վսեմաշուք նախագահ, նորին գերազանցություն մարշալ Կոստա Սիլվային, հանրապետության ապարանքում, ուր ընդունվում է ջերմորեն:

Հայոց Հայրապետն ու վսեմաշուք պրն. նախագահը ճառեր են փոխանակում: Զրույցի ժամանակ Հայոց Հայրապետը ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Ա կարգի ադամանդակուղ շքանշանով զարդարում է կուրծքը պրն. նախագահի:

Երեկոյան ժամը 9-ին Վեհափառ Հայրապետը բարեհաճում է օրհնել իր շնորհաբեր ներկայությամբ Պողոս Ներսիսյանի՝ ընտանեկան հարկը և իր պատվին տրված ճաշկերույթը և ապա սրտագին մթնոլորտում հանդիպում է ունենում ողջ հայ համայնքի անդամների հետ, որոնք եկել էին Ներսիսյանների հարկի տակ ընդունելու Հայոց Հայրապետի օրհնությունը: Այս առթիվ Վեհափառ Հայրապետը խոսում է բոլոր ներկաներին Մայր Աթոռ ս. էջմիածնի և մայր հայրենի-

քի մասին՝ խանդավառելով և գոտեպնդելով բոլորին:

Հուլիսի 16-ին՝ երեքշաբթի.—Առավոտյան ժամը 12-ին Վեհափառ Հայրապետը տ. Կոմիտաս եպիսկոպոսի, Արթուն Հատիտյանի և Ռիո դե-ժանեյրոյի սիրված և հարգված աղգայիններից պրն. Միհրան Քելեկյանի ընկերակցությամբ այցելում է Ռիո դե-ժանեյրոյում սովետական կառավարության ղեկավար Դիմիտրով Նիկոլա Վասիլևիչին:

Ժամը 5-ին Վեհափառ Հայրապետը իր շքախմբով պաշտոնական այցելություն է տալիս Բրազիլիայի արտաքին գործոց նախարար Մակելան Բիեդոյին:

Ժամը 9-ին Կլորիա հյուրանոցում ողջերթի թեյասեղան է կազմակերպվում ի պատիվ Հայոց Հայրապետի և շքախմբի անդամների:

Ժամը 10.30-ին Վեհափառ Հայրապետը, ընկերակցությամբ տ. Կոմիտաս եպիսկոպոսի և Արթուն Հատիտյանի, հրաժեշտ է անում և մեկնում Փարիզ՝ արգենտինյան անդրօվկիանոսյան մեծ ինքնաթիռով:

Ն. Ս. Օժուխյանի և շքախմբի անդամներին ճանապարհում են՝ Հարավային Ամերիկայի հայոց հայրապետական պատվիրակ տ. Բարգեն արքեպիսկոպոսը, Ռումինիայի և Բուլղարիայի հայոց առաջնորդ տ. Տիրայր եպս. Մարտիկյանը, Սան-Պաուլոյի հոգևոր հովիվ տ. Աստվածատուր Գասարյանը, Բրազիլիայի Կենտրոնական վարչության ատենապետ Գարեգին Թյուֆենկյանը, վարչականներ էդվարդ Ղուկասյանը, Ավետիս Չալոբյանը, ընդունելության հանձնախմբի անդամներ Ա. Ծեֆերյանը, Գ. Պապարյանը, Օ. Մոստիշյանը, Ռիո դե-ժանեյրոյի վարչության ատենապետ Պողոս Ներսիսյանը, Միհրան Քելեկյանը և ողջ հայ համայնքը:

Հուլիս էր պահը հրաժեշտի: Արցունք, հուզում կար և՛ Վեհափառ Հայրապետի, և՛ շքախմբի անդամների, և՛ բոլոր ճանապարհողների աչքերում:

Սրտագին աջահամբույր, համբույրներ, հրաժեշտի սրտառուղ բարեմաղթություններ, օրհնություններ:

Անցան հայրապետական այցելության տառամական օրերը նաև հարավային ամերիկահայության ծոցում, հարուստ և անջրնցիկ տպավորություններով, հուշերով:

Հայոց արի և բարի Հայրապետը վերադառնում է Մայր Աթոռ ու մայր հայրենիք՝ յավատես, մխիթարված ու զորացած հեռավոր և հյուրընկալ այդ ափերի վրա ապրող իր զավակների որդիական սիրո, պաշտամունքի և հավատարմության զգացմունքով՝ տանելով իր հետ նաև հոգիներն ու սրտերը՝ հայրենակարոտ և պանդուխտ իր զավակնե-

բի դեպի մեր հավատքի կենտրոն Մայր Աթոռ ս. Էջմիածին ու մեր վերածնված աշխարհը հայոց:

Բարի ճանապարհ մեր սիրելի Հայրապետին:

Վեհափառ Հայրապետը Փարիզում

Հուլիսի 17-ին՝ շոբեշաբբի.— Հետ միջօրեի ժամը 3-ին Վեհափառ Հայրապետը ժամանում է Փարիզի Օռլի միջազգային օդանավակայանը: Բացառիկ և ջերմ ժողովրդական դիմավորում: Մամուլի ասուլիս և ապա «Հրաշափառ»-ով մուտք՝ Փարիզի հայոց ս. Հովհաննես Մկրտիչ եկեղեցին, ուր Հայոց Հայրապետը ողջունում և օրհնում է հայրապետական պատվիրակ տ. Սերոբյան արքեպիսկոպոսին, հոգևոր դասին, եկեղեցական համայնքների ներկայացուցիչներին և առաջնորդվում Պլազա Աթենի հյուրանոցը:

Հուլիսի 18-ին՝ հինգշաբթի.— Ամեն օր առավոտյան ժամը 10—1-ը և ապա երեկոյան ժամը 5-7-ը առաջնորդարանում Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է բազում այցելություններ: Առավոտյան ժամը 10-ին Վեհափառ Հայրապետին է այցելում Ստամբուլից տ. Շահան հայ. Սվաճյանը:

Ժամը 4-ին հյուրանոցում Վեհափառ Հայրապետին է այցելում Լիսսաբոնից Գալուստ Կյուպեհյանի հաստատության հայկական գործերի բաժնի աշխատակից ու հայտնի արձակագիր Վահրամ Մամլյանը:

Հետ միջօրեի ժամը 5-ին Վեհափառ Հայրապետը տ. Սերոբյան արքեպ. Մանուկյանի, տ. Կոմիտաս եպիսկոպոսի, տ. Գյուտ ծ. վարդապետի և Արթուր Հատիտյանի ուղեկցությամբ այցելում է Ֆրանսիայում սովետական կառավարության ղեկավան, նորին գերազանցություն Վալերիան Զորինին:

Երեկոյան ժամը 8-ին հյուրանոցի Իր հարկարձեցում Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է այցելությունը պրն. Երվանդ Հյուսիսյանի:

Հուլիսի 19-ին՝ ուրբաթ.— Վեհափառ Հայրապետը, տ. Գյուտ ծ. վարդապետի ընկերակցությամբ, Մայր Աթոռի վերաբերյալ գործով, մեկօրյա այցելությամբ մեկնում է Ժնև և Փարիզ է վերադառնում նույն օրը երեկոյան ժամը 10-ին: Ժնևում Հայոց Հայրապետին ողջունում են պր. Շարլ Փիլիպպոսյանը, պր. Սարգիս Քյուրբջյանը և պր. Կարպիս Ղազարյանը:

Հուլիսի 20-ին՝ շաբաթ.— Առավոտյան ժամը 9-ին հյուրանոցում Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է այցելությունը Մարսելից ժամանած մի պատվիրակության, որի թվում՝ պրն. Հակոբ Պապիկյանի, Կարապետ Զա-

նիկյանի, Ավետիս Մելքոնյանի և Սեդրակ Սամվելյանի:

Ժամը 10-ին հյուրանոցի Իր հարկարձեցում Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է Անգլիայի հայոց հայրապետական պատվիրակ տ. Պսակ արքեպիսկոպոսի այցելությունը:

Ժամը 7-ին Վեհափառ Հայրապետին են այցելում հյուրանոցի Իր հարկարձեցում Լոնդոնից Հարություն Մուրաֆյանը, Հայկ Գալստյանը և Ասատուր Կյուզելյանը: Ապա Վեհափառ Հայրապետին է այցելում Ժնևից պր. Կարպիս Ղազարյանը:

Հուլիսի 21-ին՝ կիրակի.— Վարդավառ. Օրվա մեծ տաղավարի առիթով առավոտյան ժամը 10-ին Փարիզի հայոց ս. Հովհաննես Մկրտիչ եկեղեցում հանդիսավոր ս. պատարագ է մատուցում և քարոզում Վեհափառ Հայրապետը, որին ներկա են լինում քույր եկեղեցիների հոգևոր պետեր, այդ թվում՝ պապական նվիրակ մոնսիյոր Պոլ Բերթոլին, մոնսիյոր Կրուեն՝ Փարիզի արք. ի հոգևոր պետերի ներկայացուցիչ, տ. Կարապետ հայ. Ամատունին, վերապատվելի Գ. Սիսլյան և ժողովրդական հոծ բազմություն:

Ժամը 12-ին Արևմտյան Եվրոպայի հայոց հայրապետական պատվիրակ սրբազանը և Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու կրոնական ընկերակցությունը ի պատիվ Հայոց Հայրապետի Պլազա Աթենի հյուրանոցի շքեղ սրահում ընդունելություն են կազմակերպում, որին մասնակցում են Փարիզի, Լիոնի, Մարսելի, Մոնակոյի, Միլանի, Ժնևի, Բելգիայի, Լոնդոնի եկեղեցական վարչությունցի անդամներ, կառավարության ներկայացուցիչներ և փարիզահայ հոգևորականությունը՝ շուրջ 60 հոգի:

Ժամը 4-ին Վեհափառ Հայրապետին է այցելում Երուսաղեմի հայոց դիվանապետ և Ժառանգավորաց վարժարանի և Ընծայարանի տեսուչ տ. Շահան հայ. Աճեմյանը:

Ժամը 5-ին Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է հյուրանոցում այցելությունը Փարիզի հայ կաթողիկե համայնքի պետ տ. Կարապետ հայ. Ամատունու:

Ժամը 6-ին Վեհափառ Հայրապետին են այցելում լոնդոնահայ աղգայիններ պրն. Հ. Մուրաֆյանը, Հ. Գալստյանը և Ա. Կյուզելյանը:

Հուլիսի 22-ին՝ երկուշաբթի.— Ժամը 11-ին առաջնորդարանում Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է այցելությունը Փարիզի հույն օրթոդոքս և Կ. Պոլսի հունաց տիեզերական պատրիարք Աթենագորասի ներկայացուցիչ տ. Մելիտիոս արքեպիսկոպոսի:

Ժամը 2-ին առաջնորդարանում Վեհափառ Հայրապետին է այցելում երիտասար-

դուքյան մինիստր, պետական քարտուղար, Է Մարսելի երեսփոխան ժողովի Քոմիտին:

Ժամը 1-ին առաջնորդարանում Վեհափառ Հայրապետին սեղանակից է լինում Փարիզի հայ հոգևորական դասը:

Փարիզ քաղաքի մեղալը՝ տրված Վեհափառ Հայրապետին՝ պաշտոնական այցելության առթիվ քաղաքապետարան (Փարիզ, 1968 թ. հուլիսի 23)

Ժամը 8-ին Արևմտյան Եվրոպայի հայոց հայրապետական պատվիրակ սրբազանը և Փարիզի Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու կրոնական ընկերակցությունը Հայոց Հայրապետի պատվին Պազա Աթենն հյուրանոցի շքեղ սրահում կազմակերպում են Փարիզի բուլ՝ եկեղեցիների հոգևոր պետների մասնակցությամբ սիրո ճաշ՝ էկումենիկ սրտագին մթնոլորտում, որին ներկա են լինում պապական նվիրակ Պոլ Բերտոլին, մոնսինյոր Ռիզզալա հարթ. Մարոնիտ եկեղեցու, ռուս պրավոսլավ եկեղեցու պետ Նորկիոս արք., հուլյն-կաթոլիկ եկեղեցու պետ ժողովի նախագահ արք.-ը, Մոնակոյի Շառլ Ռյուալ եպիսկոպոսը, Փարիզի արք.-ի ներկայացուցիչ մոնսինյոր Կուեն, հուլյն օրթոդոքս եկեղեցու պետ միտրոպոլիտ Մելիտիոսը, Քենտրբերիի արք.-ի ներկայացուցիչ

հայր Ռոմե Կրիհալը, տ. Կարապետ եպս. Ամատունին, վերապատվելի Գ. Սիսյանը, պր. Ժան Լարշ, Ֆրանսիայի արտաքին գործերի ներկայացուցիչ, պրն. Օդիերերո՝ կրոնի մինիստրության տեսուչը, Ֆրանսիայի բողոքական կոնֆեդերացիայի նախագահ հովիվ Շարլ Վեստալը և այլ հոգևոր ներկայացուցիչներ:

Հուլիսի 23-ին՝ երեքշաբթի. — Առավոտյան ժամը 10-ին Վեհափառ Հայրապետը ընդունում է Մարսելում հայրապետական պատվիրակի փոխանորդ տ. Հակոբ եպս. Վարդանյանի և ապա՝ Մարսելից մի պատվիրակության, այդ թվում պրն. Արծրուն Զրբաշյանի, Զարմայր և Զավեն Ալեքսանյանների և Հարություն Քեչյանի այցելությունները:

Ժամը 5-ին Վեհափառ Հայրապետը, ընկերակցությամբ տ. Սերովբե արքեպ. Մանուկյանի, պաշտոնական այցելություն է տալիս Քե դ'Օրսեի մեջ արտաքին գործոց մինիստր Միշել Դեբրին:

Ժամը 6-ին Վեհափառ Հայրապետը, եկեղեցական և աշխարհական մեծ շքախմբով, պաշտոնական այցելություն է տալիս Օթել Դը Վիլի մեջ Փարիզի քաղաքապետ Բենարդ Ռոշին՝ ի ներկայության ֆրանսիացի և հայ շուրջ 200 հրավիրյալների:

Հայոց Հայրապետն ու պրն. քաղաքապետը ողջունի ճառեր են փոխանակում: Ապա Փարիզի քաղաքապետ պրն. Բ. Ռոշեն և քաղաքապետարանի խորհուրդը ի պատիվ Հայոց Հայրապետի Օթել Դե Վիլի շքեղ դահլիճում կոկտեյլի հյուրասիրություն են կազմակերպում, սրտագին մթնոլորտում, որին ներկա են լինում շուրջ 200 ֆրանսիացի և հայ հրավիրյալներ:

Ժամը 9-ին ֆրանսահայությունը ողջերթի շքեղ ճաշկերույթով պատվում և մեծարում է Հայոց Հայրապետին Գրանդ Հոթել հյուանկերո դահլիճում՝ մասնակցությամբ 600 հրավիրյալների: Հայոց Հայրապետը վերջում հանդես է գալիս հրաժեշտի բովանդակալից ճառով:

Հուլիսի 24-ին՝ շաբաթշաբթի. — Ժամը 1-ին Վեհափառ Հայրապետը հրաժեշտ է առնում Փարիզից և շուրջ 100-օրյա 7 երկրներ կատարած իր պատմական ուղևորությունից վերադառնում է Մոսկվա և ամսի 27-ին, շաբաթ օրը, երևույթանում ժամը 7-ին, ժամանում է Մայր Աթոռ ս. էջմիածին:

Երևանի օդանավակայանում Հայոց Հայրապետի ժամանումը ողջունում են Մայր Աթոռի միաբանները. Գերագույն հոգևոր խորհրդի անդամները, վանքի պաշտոնեությունն ու հոծ բազմություն, զլխավորությամբ լուսարարապետ տ. Հայկազուն արք.-ի:

Վեհապետ Հայրապետը և Փարիզի քաղաքապետ Բեռնար Ռոշեն
(Փարիզ, 1968 թ. հուլիսի 22)

Հայոց Հայրապետին բարի գալուստ է մաղթում նաև ՀՍՍՀ Մինիստրների սովետին առընթեր հայ եկեղեցու գործերի խորհրդի նախագահ Կ. Դալլաբջանը և տեղակալ Ս. Հովհաննիսյանը:

Մայր տաճարում, հանուն Մայր Աթոռ ս. էջմիածնի միաբանության, Գերագույն հոգևոր խորհրդի, պաշտոնեական և ժողովրդի, բարի գալուստ է մաղթում Վեհափառ Հայրապետին լուսարարապետ տ. Հայկազուն արքեպիսկոպոսը:

Վեհափառ Հայրապետը ողջունում և օրհնում է բոլորին, նախ սփյուռքի հայությանը եղբայրական ողջուններ է հաղորդում և ապա համառոտակի խոսում արտասահմանյան իր ութերորդ ուղևորության հոգևոր-

եկեղեցական և հայրենասիրական նշանակության մասին:

Հուլիսի 28-ին՝ կիրակի.— Մայր տաճարում ս. պատարագ է մատուցում հայրապետական շքախմբի անդամ տ. Կոմիտաս եպս. Տեր-Ստեփանյանը և քարոզում՝ Վեհափառ Հայրապետը՝ ներկա հոծ բաղմունքյանը ողջունելով և օրհնելով՝ ն. Ս. Օծուխունը իր քարոզի մեջ հաղորդում է հայրենիքի ժողովրդին սփյուռքի հայության սրտագին և եղբայրական ողջուններն ու պատմում արտասահման իր ուղևորության պատմական, եկեղեցական և հայրենասիրական նշանակության մասին:

Բարի գալուստ մեր սիրելի Վեհափառ Հայրապետին:

